

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агрономічний факультет

Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

Освітньо-професійна програма «Садово-паркове господарство»

Завідувачка кафедри садово-паркового
мистецтва та ландшафтного дизайну
к.б.н., доцентка

_____ Ольга ІВАНЧЕНКО
« ____ » _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» на тему:

«ОЦІНКА СТАНУ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ТА БЛАГОУСТРОЮ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЖИТЛОВОГО МАСИВУ ЗАХІДНИЙ МІСТА ДНІПРО»

Здобувачка вищої освіти _____

Наталія КОЗУРМАН

Керівниця кваліфікаційної роботи

к.б.н., доцентка _____

Ольга МИЛЬНІКОВА

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агрономічний факультет

Кафедра садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну

Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

Освітньо-професійна програма «Садово-паркове господарство»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. зав. кафедри садово-
паркового мистецтва та
ландшафтного дизайну
доц. Ольга ІВАНЧЕНКО

« ___ » _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ

на виконання кваліфікаційної роботи здобувачці
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Козурман Наталії Іванівні

- 1. Тема роботи:** «Оцінка стану зелених насаджень та благоустрою закладів дошкільної освіти житлового масиву Західний міста Дніпро».
- 2. Термін подачі здобувачем завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру:** «10» червня 2024р.
- 3. Вихідні дані до роботи:** зелені насадження дошкільних закладів м. Дніпро житлового масиву «Західний».
- 4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):**
  - 1) провести інвентаризацію деревних насаджень на території дошкільних навчальних закладів КЗДО № 182, КЗДО № 233, КЗДО № 241;
  - 2) в ході інвентаризації визначити видовий, кількісний склад деревних, чагарникових насаджень, категорію стану, визначити квіткове оформлення;
  - 3) провести аналіз даних, визначити систематичне положення, кількість, географічне походження, категорію стану, розподіл за розрядами висот та ступінь товщини деревних насаджень закладів;
  - 4) запропонувати проєкт озеленення території КЗДО № 182;
  - 5) надати рекомендації щодо покращення стану складників зеленої зони в межах території дитячих дошкільних закладів.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): таблиці, рисунки, додатки, діаграми.

6. Дата видачі завдання: «13» червня 2023 року.

Керівниця

кваліфікаційної роботи _____

Ольга МИЛЬНІКОВА

Завдання прийняла

до виконання _____

Наталія КОЗУРМАН

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення мети та формування мети для дослідження дитячих закладів, вибір досліджуваних ділянок.	Червень 2023	Виконано
2	Проведення інвентаризації на дослідних ділянках Новокодацького району міста Дніпро.	Липень 2023	Виконано
3	Написання огляду літератури та формування списку опрацьованої літератури для дипломної роботи.	Серпень – вересень 2023	Виконано
4	Написання розділу «Умови проведення досліджень».	Жовтень – листопад 2023	Виконано
5	Аналіз даних та написання розділу «Експериментальна частина».	Січень - березень 2024	Виконано
6	Підбиття підсумків та написання висновків.	Квітень – травень 2024	Виконано
7	Написання розділу «Охорони праці».	Травень 2024	Виконано
8	Оформлення презентації та доповіді для захисту кваліфікаційної роботи.	Червень 2024	Виконано

Здобувачка вищої освіти _____

Наталія КОЗУРМАН

Керівниця кваліфікаційної роботи _____

Ольга МИЛЬНІКОВА

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ.....	6
ВСТУП.....	7
1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ.....	10
1.1. Значення деревних рослин у системі озеленення міста.....	10
1.2. Вимоги до організації території дитячих дошкільних закладів..	13
1.3. Особливості озеленення території дошкільних закладів.....	16
1.4. Заборонені рослини для ДНЗ.....	17
2. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	19
2.1. Розміщення дослідних ділянок.....	19
2.2. Геологічні умови та характеристика рельєфу території.....	22
2.3. Клімат та агрокліматичні характеристики.....	23
2.4. Грунтовий покрив.....	25
3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЧАСТИНА.....	27
3.1. Характеристика досліджуваних об'єктів.....	27
3.2. Методика проведення інвентаризації деревних рослин.....	28
3.3. Аналіз отриманих даних.....	30
3.3.1. Систематичне положення деревних видів.....	30
3.3.2. Кількісний склад деревних видів.....	34
3.3.3. Аналіз географічного походження деревних видів.....	37
3.3.4. Розподіл аборигенних та інтродукованих видів.....	40
3.3.5. Категорія стану деревної рослинності в озелененні.....	42
3.3.6. Розподіл за ступенями товщини.....	46
3.3.7. Розподіл за розрядами висот.....	50
3.3.8. Підрахунок кількісного загального складу насаджень.....	54
3.3.9. Квіткове оформлення дошкільних закладів.....	55
3.3.10. Загальний стан озеленення, благоустрою території та рекомендації щодо покращення стану.....	61
3.3.11. Проєкт озеленення частини території КЗДО № 182.....	67
4. ОХОРОНА ПРАЦІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	71

4.1. Загальне значення охорони праці.....	71
4.2. Вимоги з питань охорони праці у дошкільних закладах.....	72
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	78
ДОДАТКИ.....	83

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: «Оцінка стану зелених насаджень та благоустрою закладів дошкільної освіти житлового масиву Західний міста Дніпро». 97 с., 28 табл., 12 діаграм, 30 рис., 54 літ. джерел, 6 додатків.

Об'єкт дослідження: деревно-чагарникове та квіткове оформлення дошкільних закладів освіти міста Дніпро, житлового масиву «Західний».

Мета роботи: дослідження видового складу рослин дитячих установ міста Дніпро, аналіз життєвих форм, їх походження, життєвий стан деревних порід та надання рекомендацій щодо озеленення ДНЗ житлового масиву «Західний» міста Дніпро.

Методи дослідження: інвентаризація насаджень, метод маршрутного обстеження території та її озеленення, метод синтезу та аналізу отриманих даних, польовий метод.

Використане обладнання: рулетка, мірна вилка, висотомір, компас, електронна обчислювальна машина для аналізу даних.

За отриманими результатами інвентаризації було проведено аналіз даних за якими було визначено видовий склад, життєвий стан, географічне походження, систематичне положення, кількісний склад, категорію стану. Проаналізували квіткове оформлення у системі озеленення закладів. За результатами досліджень було визначено, що у озелененні 3 закладів присутні 53 видів деревних рослин, життєвими формами яких є дерева, кущі і ліани. Загалом, всі види деревної рослинності віднесені до 2 відділів, 20 порядків, 24 родин, 43 родів. Серед них 5 родів – до відділу голонасінні, 38 родів – до відділу покритонасінні. Найчисленніша родина – це Розові (*Rosaceae*) 14 видів, Вербові (*Salicaceae*) 4 види, Кипарисові (*Cupressaceae*) 4 види.

Ключові слова: озеленення дитячих навчальних закладів, деревні та чагарникові насадження, квіткове оформлення, проєкт реконструкції насаджень.

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному світі дуже актуальною темою постає озеленення населених місць. Адже декоративні насадження не тільки створюють гарний вигляд, а й здатні оптимізувати наше самопочуття, підтримати здоров'я. Дерева у спеку, яка для нашої зони характерна, захищають населення від прямих сонячних променів, очищують повітря від шкідливих речовин. Адже багатьом відомо, що рослини виділяють леткі речовини – фітонциди і тим самим знищують або пригнічують дію шкідливих бактерій, грибів, вірусів.

На даний час у світі гостро постає питання урбанізації. Урбанізація – це процес зростання значення міста і розширення його меж. Тому з приходом цього явища зросла проблема розорювання земель, знищення рослинного покриву, вирубка дерев, внаслідок цього створювалися нові забудови, прокладалися дороги, будувалися канали, водосховища. Тому зі зростанням міста супроводжується скорочення чистого повітря, води, збільшується рівень шуму, забруднення [50]. Тому озеленення є одним із кращих та оптимальним видом для покращення мікроклімату міст та селищ, захист від диму, газу, шуму. Озеленення населених місць сприяє оптимізації стану урбанізованих територій і виконує низку позитивних функцій, серед них санітарно-гігієнічна, природоохоронна, оздоровча, пізнавальна тощо. Також зелені насадження в умовах міста регулюють температурний, радіаційний, аераційний режими, вологість повітря, борються із загазованістю та запиленістю.

Нині все більше набуває значення заходи щодо покращення навколишнього середовища і це стосується не тільки об'єктів загального користування, такі як парки, сквери, бульвари, а й об'єкти обмеженого і спеціального користування, до них належать лікарні, навчальні установи, дитячі табори, санаторії, промислові підприємства та багато інших. Всі озеленені об'єкти повинні поєднуватися у динамічну взаємопов'язану

систему і утворювати цілісний комплекс у системі міста. Створення цілісної системи озеленення у житловому середовищі забезпечує сприятливі умови для життєдіяльності населення. Тому при забудові таких об'єктів потрібно враховувати архітектурно-планувальні вимоги, санітарно-гігієнічні, соціально-економічні та нормативно-розрахункові.

Важливим питанням при роботі над даною кваліфікаційною роботою є особливості озеленення дитячих установ міста Дніпро. Дитячі садки також потребують озеленення. При цьому потрібно ретельно підбирати рослинний асортимент для таких установ. Сучасні дитсадки не тільки навчають основам математики, читання, а й виховують у дітей екологічну складову. Адже вихованці повинні з ранніх років розуміти про рослини, їхні особливості, властивості, користь і шкодочинність.

Завдання озеленення територій дошкільних навчальних закладів полягає в оптимізації мікроклімату для дітей і створення сприятливого середовища для їхнього розвитку. Також важливою функцією насаджень є ознайомлення дошкільнят із рослинним асортиментом, тому насадження повинні бути представлені багатьма різноманітними видами для кращого пізнання та засвоєння.

Також насадження ДНЗ повинні нести декоративну функцію і приваблювати оточуючих зовнішнім виглядом. Рослини повинні гарно поєднуватися зі стилем закладу, будівлі, елементами благоустрою і також приносити користь мешканцям установи. Тому ділянка дитячих установ повинна бути максимально озеленена (50-60% від усєї ділянки).

Тому актуальність теми озеленення ДНЗ надзвичайно важлива, адже потрібно узгоджувати ряд норм і правил, щоб рослини для озеленення приносили користь і мали гарний естетичний вигляд.

Мета: дослідження видового складу рослин дитячих установ міста Дніпро, аналіз життєвих форм, їх походження, життєвий стан деревних порід та надання рекомендацій щодо озеленення ДНЗ житлового масиву «Західний» міста Дніпро.

Тому для виконання поставленої мети були поставлені нижче перераховані **задачі**:

1. Проведення інвентаризації зелених насаджень на території дошкільних навчальних закладів міста Дніпро в межах житлового масиву «Західний»: КЗДО № 182, КЗДО № 233, КЗДО № 241.

2. Визначити видовий і кількісний склад деревних, чагарникових та трав'янистих рослин; визначити їх життєвий стан.

3. Запропонувати проєкт створення квітника на території комунального закладу дошкільної освіти № 182 задля покращення естетичного вигляду обраної ділянки.

1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Значення деревних рослин у системі озеленення міста

Людина має тісний зв'язок із природою, довкіллям і тому з давніх часів вона пізнає навколишній світ не тільки для матеріальних благ, а й для духовного та культурного розвитку – саме так зауважує у своїй праці «Садово-паркове мистецтво» науковець В.І. Білоус і звертає увагу, що далі почало розвиватися садівництво, яке є результатом взаємодії людини з природою. Садово-паркове мистецтво пройшло багато етапів свого становлення та розвитку, починаючи зі стародавніх єгипетських, персидських, японських садів і закінчуючи сучасними основами садово-паркового господарства. Серед них це проблема озеленення населених місць, їхня класифікація, типи ландшафтів, квіткове оформлення тощо. За цей історичний розвиток садово-паркового мистецтва зелені насадження стали невід'ємною частиною міст [6].

Зелені насадження у системі озеленення міста є важливою складовою ландшафту міста. Насадження захищає та забезпечує населенню захист від шуму, транспортного забруднення, ерозійних явищ. Також вони покращують стан повітря, зволожуючи його, створюють власний мікроклімат міста та створюють комфортні умови для відпочинку населення. Адже в умовах міста багатьом складно відволіктись від міського шуму і знайти спокій. І саме цю функцію виконують зелені насадження. *Загалом насадження у місті виконують такі головні функції:*

- 1) *екологічна функція* зелених насаджень полягає в тому, що вони очищують повітря від диму, пилу, газу, регулюють міський мікроклімат тощо;
- 2) *соціальна* – покращує стан населення, є місцем відпочинку для містян, занять спортом, проведення культурних заходів;
- 3) *економічна* – створюють гарний вигляд міста, і тим самим приваблюють туристів для його відвідування;

4) *містобудівна* – насадження беруть участь у планувально-архітектурній організації міста і елементів забудови;

5) *історико-культурна* – зелені насадження несуть культурне значення, збагачують нашу культуру і навчають історії міста [21].

Але, нажаль, багато насаджень нашого міста піддаються ураженню хворобам та шкідникам і тому потрібно орієнтуватися у групах життєвого стану дерев, щоб своєчасно виявити перші ознаки ураження насаджень. Тому виділяють три групи життєвого стану насаджень:

- *1 група* – нормально розвинені насадження, без ознак ураження та пригнічення життєдіяльності;
- *2 група* – насадження, у яких немає видимих ознак пригнічення, але вони характеризуються деяким уповільненням росту та розвитку;
- *3 група* – насадження з вираженим пригніченням росту та розвитку дерев, і як наслідок, всохлі гілки [9].

Але слід звертати увагу на посадковий матеріал під час озеленення міста і виявляти ознаки ураження. Бо саме із розплідників може бути завезена велика кількість хвороб та шкідників. Тому після посадки необхідно ретельно доглядати за насадженнями, проводити різні агротехнічні заходи: полив, мульчування, внесення добрив, знищення бур'янів, обробка проти хвороб та шкідників.

На декоративних рослинах, які зростають в умовах міста, можна зустріти такі хвороби: бактеріальний рак, внаслідок чого на деревах з'являються напливи, борошниста роса, різні форми плямистості листя декоративних дерев та чагарників, пожовтіння хвої, некроз. Серед шкідників найчастіше зустрічається каштанова широколінійна міль, яка уражує гіркокаштан звичайний і починаючи з червня рослини виглядають не дуже привабливо у міському озелененні. Також у місті зустрічаються листовійки, совки, п'ядуни, павутинні кліщі тощо.

Також зелені насадження мають важливу складову – позитивно впливають на емоційний та психічний стан людини. Тому потрібно ретельно

підбирати рослинний асортимент для озеленення міст та установ у його межах, адже зелені насадження вкрай необхідні для людей різних груп населення для відпочинку, відновлення сил, активно провести час або просто для естетичного задоволення.

Гостєв В.Ф. та Юскевич М.М. поділяють зелені насадження за функціональною ознакою на наступні групи:

- *Загального користування* – об'єкти озеленення, які є доступними для всіх категорій населення, до них належать функціональні та спеціалізовані об'єкти. Функціональні об'єкти озеленення – це парки культури та відпочинку. Спеціалізовані об'єкти озеленення – спортивні, парки атракціонів та розваг, меморіальні, виставкові парки, етнографічні, зоологічні, курортні, міський сад, сквер, бульвар.

- *Обмеженого користування* – об'єкти озеленення, які можуть відвідувати певні категорії населення. Наприклад, території лікарні – лікарі та люди, які потребують лікування; школи – учні, вчителі та батьки. До об'єктів обмеженого користування належать: ігрові та спортивні майданчики, насадження захисного і декоративного призначення, школи, дитячі садочки, університети, лікарні, території при житлових будинках, санаторії, дитячі табори, промислові підприємства.

- *Спеціального призначення* – насадження вітрозахисних смуг, роздільних смуг, дендрологічні сади, кладовища, зелені смуги на тротуарах, водоохоронні насадження [35].

Саме до насаджень обмеженого користування і належать дитячі садки, озеленення яких потрібно проводити із дотриманням певних правил та вимог. У ході опрацювання завдань даної кваліфікаційної роботи буде розглянуто озеленення дитячих установ на прикладі дитсадків міста Дніпро. Перш за все, потрібно ретельно обирати садивний матеріал для дитсадків і уважно зважувати які рослини є отруйними і колючими, щоб оминати їх потенційно згубну дію на оточуючих.

Багато вчених займалися питанням озеленення території дитячих установ та озелененням взагалі і у своїх працях описали найбільш оптимальні та найбільш корисні методи озеленення дитячих установ.

За В.П. Кучерявим – дитячі дошкільні заклади призначені для навчальних та виховних цілей, для відпочинку та розвитку дітей, як фізичного, так і духовного. Тому зелені насадження повинні відповідати багатьом вимогам – це і гарно поєднуватися із архітектурою вибраної території, нести якнайбільше користі для здоров'я оточуючих, відповідати естетичним нормам [29].

На думку В.І Білоуса, на території закладу повинні висаджуватися швидкорослі та гіллясті дерева, щоб вони затіняли майданчик у спеку. Також потрібно висаджувати квітники із однорічників, дворічників та багаторічників, бажано яскравих кольорів та привабливим ароматом. На території майданчиків необхідне застосування газону, стійкого до механічних чинників [5].

1.2. Вимоги до організації території дитячих дошкільних закладів

Дошкільні навчальні заклади у межах міста розташовуються на території житлової забудови на відокремлених ділянках. Хоча використовується практика виокремлення закладів поза житлової території у межах доступності. Деякі експерти вважають це правильним, адже це дозволяє більш правильно використати простір, наприклад, організувати спортивні майданчики. Загалом допустимий радіус пішохідної доступності у межах міста повинен складати 300 м. А відстань від будинку ДНЗ до червоної лінії не менше 25 м.

Дитячі дошкільні заклади освіти посідають важливе місце у системі планувальної організації житлових районів. Насадження дитячих навчальних закладів відносяться до насаджень обмеженого користування, тобто користуватися і відвідувати ці заклади можуть певна група людей. Озеленення територій дитячих дошкільних закладів повинно дотримуватися

чітких вимог, щоб приносити мешканцям закладу користь та задоволення. Відсоток озелененої території повинен складати 50-60%, адже сучасні дитсадки не тільки навчають основам математики, читання, а й виховують у дітей екологічну складову. Адже вихованці повинні з ранніх років розуміти про рослини, їхні особливості, властивості, користь і шкодочинність.

Число дитячих дошкільних закладів повинно складатися в залежно від кількості населення житлового району і розраховуватися кількість груп для таких садків. Загалом при проектуванні потрібно забачити житловий район 85% дитячими садками, при тому 70% – загального типу; 12% – оздоровчого типу; 3% – спеціалізованого типу.

Переважно будівля розміщується біля однієї з меж ділянки. Навколо будівля повинен бути проїзд шириною 3,5 м та майданчиками розміром 12,5×5,5 м. Але також потрібно передбачити розміщення будівлі, відстань якої від проїжджої частини повинна становити 8 м [37].

Розподіл території дошкільних закладів на зони: склалося твердження, що вся ділянка дитячого закладу поділяється на три функціональні зони:

- зона групових дитячих майданчиків;
- вхідна зона;
- господарська зона.

Зона групових дитячих майданчиків – призначена для дитячих колективних ігор та відпочинку на свіжому повітрі. Головне правило розміщення дитячих майданчиків – це відкрите поле зору для вихователів з будь-якої точки майданчика. Норми для площі майданчика в залежності від кількості дітей: 3 роки у складі 20 осіб – 150 м²; для дітей віком 4–6 років – 180 м² (співвідношення різних елементів планування дитячих майданчиків наведено у таблиці 3). Зазвичай, на кожні два майданчика встановлюють один здвоєний навіс для відпочинку дітей, обладнаний лавами, столиками, ігровими зонами. Для дітей старшого віку можуть створювати фізкультурний майданчик, який є пристосованим до лазіння, стрибків, бігу, тобто для рухливих ігор.

За нормами пішохідні алеї повинні становити 1-1,5 м. Їхнє призначення – прохід між майданчиками. На території закладу також можна влаштовувати городи і вирощувати квіти, овочі (ширина 1 м, довжина 3 м). Щодо групових майданчиків, то вони повинні бути ізольованими один від одного, а фізкультурні майданчики не повинні мати жорсткого покриття, можна облаштувати, наприклад, гумове покриття.

Для дітей дошкільного віку 4-7 років створюють тематичні та спеціалізовані за видами діяльності майданчики, розміри яких становлять 220 м². Цій віковій категорії відповідає такий набір майданчиків:

- транспортні – для вивчення правил руху;
- театральні – для сюжетно-рольових ігор;
- пригодницькі – для рухливих ігор.

Особливе місце відводиться для спеціалізованих майданчиків: фізкультурних, студійних, біологічних тощо. Всі вони об'єднані системою озеленення, яка для кожної групи майданчиків передбачає свої прийоми та елементи озеленення: стрижені стіни та бордюри, перголи, трільяжі й альтанки, обвиті в'юнкими ліанами.

Вхідна зона – це парадний вхід, облаштований квітниками, живоплотами, бордюрами вздовж вхідної алеї, яке веде головної будівлі, може бути розгалуження у вигляді додаткових алей.

Господарська зона – це двір, на якому розташовується господарська будівля, розміром 20 м², сміттева урна та майданчик для сушіння білизни.

Отже, всі планувальні об'єкти повинні бути зв'язані системою доріжок та алей, шириною 1,5 м. По периметру повинно бути висаджено «зелений пояс» що складається з дерев та кущів, живоплоту. Будівля оточена квітниками та ігровими майданчиками. На майданчиках дерева висаджуються дерева одиничні або групами з урахуванням інсоляції протягом дня до 50 % майданчика. Щільність насадження залежить від кліматичних умов місцевості та місця розташування закладу [53].

1.3. Особливості озеленення території дошкільних закладів

При озелененні дитячих установ потрібно враховувати різні фактори: не отруйні, не колючі, не алергенні рослини, щоб надавали декоративності ландшафту, мали пізнавальний характер, використовувалися у дослідних цілях і не засмічували ділянку.

Усі насадження на території навчальних дошкільних закладів за функціональним призначенням поділяються на:

1) *науково-виховного призначення:* це рослини, які не є характерними для нашої зони – екзотичні та реліктові, які мають оригінальні та декоративні якості;

2) *захисного призначення:* це насадження, які несуть захисну функцію, їх висаджують вздовж паркану від пилу, шуму, вітру, снігу. Здебільшого використовуються місцеві види деревних рослин;

3) *плодово-ягідні насадження:* використовуються для декоративності та можна вживати у їжу.

При формуванні зелених насаджень ділянки ДНЗ потрібно враховувати такі показники: масштабність (проявляється у використанні дерев різної величини), корисні властивості рослин та декоративність, щоб вдало скомпонувати різні види [22].

Згідно наказу № 234 Міністерства освіти та науки «Про затвердження санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів» елементи благоустрою на території дитсадку повинно бути справним. Для озеленення території ДНЗ забороняється використовувати дерева, кущі, рослини з колючками (робінія псевдоакація, глід звичайний, шипшина собача), з отруйними плодами та взагалі отруйні рослини, які несуть пряму шкоду для дітей. Також не доцільно вирощувати на території закладу алергенні рослини і розростання грибів також є неприпустимим на території ДНЗ.

На території дошкільних закладів освіти рекомендовано використовувати солітери, групи рослин, живоплоти, алеї, бордюри. Також під час роботи над озелененням території потрібно враховувати, щоб дерева

не затіняли більше половини групових майданчиків, бо дерева не повинні перешкоджати потраплянню сонячних променів у приміщення. При посадці дерев та чагарників необхідно враховувати розташування вікон кімнат. Тому дерева повинні садити не ближче 5 м від будівель, кущі – 1-2 м, 10 м від краю доріжок.

Також рекомендовано створення квітників із однорічних, дворічних та багаторічних квіткових рослин. Також на території закладу рекомендовано створювати міні-огороди із використанням картоплі, помідор, огірків, цибулі, перцю та інших культур та ділянки з плодово-ягідних культур з метою навчання дітей правильного вирощування, морфології, догляду за ними тощо. Ці ділянки складаються із розрахунку на одне місце: в ясельних групах – 0,5 м², в садових групах – 0,75 м² [37].

Важливим елементом є вертикальне озеленення. Воно несе естетичну, захисну функцію, захищаючи територію від вітру, диму, пилу, снігу. Також позитивною стороною вертикального озеленення – це створення тіні у спеку і охолодження повітря. І тим самим можна ефектно задекорувати альтанки. З метою ізоляції від відвідувачів і самостійному виходу дітей територію закладу огороджують парканом не менше 1,6 м. Якщо паркан не гарно виглядає на фоні закладу його можна декорувати виткими рослинами. Також по периметру закладу доцільно висадити зелену захисну смугу із дерев та чагарників, ширина якої становить 3 м.

У дитячих садках також використовується газон, переважно садово-парковий. Він дуже стійкий від механічних пошкоджень, довговічний, тіньовитривалий, складається із суміші злакових трав. Найчастіше у ДНЗ газон використовують на ігрових та спортивних майданчиках для комфортного перебування дітей [9].

1.4. Заборонені рослини для ДНЗ

Існує надзвичайно багатий рослинний асортимент, кожна рослина унікальна своїм листям, квітками, плодами, корою, стовбуром, кроною,

властивостями, але не кожна рослина застосовується у озелененні, особливо дитячих установ. Так як вихованцями дитсадків є діти 3-6 років і вони не розуміють шкоду від рослин, тому на території ДНЗ категорично не можна використовувати у озелененні отруйні рослини. Також не варто застосовувати колючі і алергенні рослини.

Згідно наказу № 234 Міністерства охорони здоров'я від 24.03.2016 року (зміни внесено 01.08.2022 року) до списку рослин з колючками та отруйними плодами ввійшли такі рослини: арніка гірська, беладонна звичайна, блекота чорна, аконіт, вовчі ягоди, гліцинія, різні види наперстянки, бобівник, дурман, різні види жовтцю, жостір, конвалія травнева, цикута отруйна, борщівник, чемериця біла, чистотіл звичайний [14].

Не рекомендується для озеленення використовувати інвазійні види рослин. *Інвазійні рослини* – це рослини, які були завезені на певну територію і поводять себе агресивно до аборигенних порід, витісняючи їх. Інвазійні рослини становлять значну загрозу для природного аборигенного біорізноманіття. Тому у травні 2023 року Міністерство довкілля затвердило перелік заборонених інвазійних рослин на території України і тому в озелененні їх використовувати також не бажано. До цього переліку ввійшли 13 порід дерев: робінія псевдоакація, айлант найвищий, аралія маньчжурська, в'яз низький, гледичія триколючкова, горіх чорний, дуб червоний, каркас західний, клен ясенелистий, маслинка вузьколиста, павловнія (види та гібриди), черемха пізня, ясен пенсільванський [36].

2. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Розміщення дослідних ділянок

Для дослідження деревно-чагарникової рослинності були визначені території 3-х дошкільних навчальних закладів, компактно розташованих на житловому масиві Західний. Заклади знаходяться у межах міста Дніпро, у Новокодацькому районі – це КЗДО № 182, КЗДО № 233, КЗДО № 241.

Комунальний заклад дошкільної освіти №182 (рис. 2.1) – функціонує з 80-х років ХХ століття. Садок загального розвитку, який складається з 8 груп і відвідують його 132 дітей (таблиця 2.1). Досліджувана територія помірно велика із обладнанням [23].

Таблиця 2.1 – Характеристика КЗДО №182

<i>Повна назва:</i>	Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №182 Дніпровської міської ради
<i>Скорочена:</i>	КЗДО №182 ДМР
<i>Код ЄДРПОУ:</i>	33117044
<i>Тип ЗДО:</i>	Ясла-садок
<i>Вид ЗДО:</i>	Загального розвитку
<i>Площа закладу:</i>	Власна
<i>Форма власності:</i>	Комунальна
<i>Тип місцевості:</i>	Міська
<i>Індекс:</i>	49102
<i>Поштова адреса:</i>	Дніпропетровська область, м. Дніпро, Новокодацький район, вул. Волинська 10
<i>Код КОАТУУ:</i>	1210138100
<i>Телефони:</i>	0509532680
<i>E-mail:</i>	dnz182@dhp.dniprorada.gov.ua
<i>Сайти:</i>	http://dnz182.dnepredu.com
<i>Директор:</i>	Швець Ірина Володимирівна
<i>Куратор ЗДО:</i>	Швець Ірина Володимирівна
<i>Уповноважена особа:</i>	Говорун Наталія Климентіївна
<i>Кількість персоналу:</i>	31
<i>Кількість дітей:</i>	132
<i>Кількість груп:</i>	8

Комунальний заклад дошкільної освіти №233 (рис. 2.2) – функціонує з 1960-х років. Територія закладу, як і сам заклад, досить невелика, в ньому

наявні 6 груп дітей, загальна кількість яких складає 93 особи (детальна інформація наведена у таблиці 2.2) [24]:

Таблиця 2.2 – Характеристика КЗДО №233

<i>Повна назва:</i>	Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №233 Дніпровської міської ради
<i>Скорочена:</i>	КЗДО №233 ДМР
<i>Код ЄДРПОУ:</i>	33974039
<i>Тип ЗДО:</i>	Ясла-садок
<i>Вид ЗДО:</i>	Загального розвитку
<i>Площа закладу:</i>	Власна
<i>Форма власності:</i>	Комунальна
<i>Тип місцевості:</i>	Міська
<i>Індекс:</i>	49102
<i>Поштова адреса:</i>	Дніпропетровська область, м. Дніпро, Новокодацький район, вул. Фосфорна 5а
<i>Код КОАТУУ:</i>	1210138100
<i>Телефони:</i>	-
<i>E-mail:</i>	-
<i>Сайти:</i>	http://dnz233.dnepredu.com
<i>Директор:</i>	Корнійчук Ольга Володимирівна
<i>Куратор ЗДО:</i>	Корнійчук Ольга Володимирівна
<i>Уповноважена особа:</i>	Ульянцева Олена Олександрівна
<i>Кількість персоналу:</i>	27
<i>Кількість дітей:</i>	93
<i>Кількість груп:</i>	6

Рис. 2.1. КЗДО №182

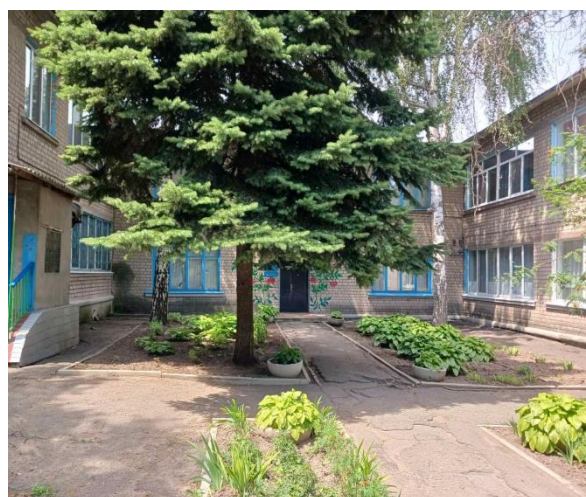

Рис. 2.2. КЗДО №233

Комунальний заклад дошкільної освіти № 241 (рис. 2.3) – садок зразка 1970-х років із наявними елементами благоустрою для дітей як старого зразка, так і нового. Садок комбінований і складається з 8 груп, кількість дітей в яких –169 (таблиця 2.3) [25].

Таблиця 2.3 – Характеристика КЗДО №241

Повна назва:	Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №241 Дніпровської міської ради
Скорочена:	КЗДО №241 ДМР
Код ЄДРПОУ:	33974002
Тип ЗДО:	Ясла-садок
Вид ЗДО:	Комбінований
Площа закладу:	Власна
Форма власності:	Комунальна
Тип місцевості:	Міська
Індекс:	49102
Поштова адреса:	Дніпропетровська область, м. Дніпро, Новокодацький район, вул. Данила Галицького 49
Код КОАТУУ:	1210138100
Телефони:	0970191267
Е-mail:	dnz241@dhp.dniprorada.gov.ua
Сайти:	http://dnz241.dnepredu.com
Директор:	Водзінська Світлана Никандрівна
Куратор ЗДО:	Водзінська Світлана Никандрівна
Уповноважена особа:	Водзінська Тетяна Сергіївна
Кількість персоналу:	43
Кількість дітей:	169
Кількість груп:	8

Рис. 2.3. КЗДО №241

2.2. Геологічні умови та характеристика рельєфу території

Дніпропетровська область розташовується на південному сході України, у зоні степу. За геологічними умовами вся Дніпропетровська область поділяється на два регіони: значна частина Українського кристалічного щита та невелика частина Дніпровсько-Донецької западини. А за геологічною будовою територія відноситься до кайнозойської та докембрійської ер. Але значна частина Дніпропетровської області була утворена саме у кайнозой, лише невелика частина у палеозойську еру. Територія області знаходиться на Східно-Європейській платформі, яка є однією з найбільших і відносно стійких ділянок земної кори [42].

Український кристалічний щит відноситься до правобережної частини області, а Дніпровсько-Донецька западина представлена південним бортом і відділена від щита глибинними розломами. Загалом всі геологічні відклади області мають специфічний характер у кожній із тектонічних областей. Український щит вкритий неогеном, представлений вапняками, глинами, пісками, залізними кварцями, алевритами тощо. А корінними магматичними породами архею є гнейси, граніти, діорити [7].

Так як Дніпропетровська область знаходиться на не рухливій тектонічній платформі, то сила землетрусів зазвичай не перевищує 2-2,5 балів, тому це є позитивною стороною у сейсмостійкості. Також платформа характеризується міцністю підстилаючих антропогенних порід та кристалічним фундаментом. Негативна сторона – наявність розломів, що можуть нести згубний вплив на екологічний стан області.

Взагалі Дніпропетровська область має рівнинний рельєф, але деякі відмінності між характером рельєфу правого і лівого берегів Дніпра простежуються. Правобережжя – височинна лесова слабкохвиляста рівнина з розвиненою яружно-балковою мережею. Лівобережжя – лесова слабко розчленована денудативно-аккумулятивна рівнина, яку перетинають знижені долини річок. На території Дніпропетровської області поширені різноманітні несприятливі фізико-географічні процеси, серед них водна ерозія ґрунтів, на

лівому березі – площинна ерозія. Також спостерігаються процеси просідання лесових порід. Територія області також характеризується наявністю ярами, балками, долинами річок. Майже весь правий берег займає Придніпровська низовина – це низовина на півдні України та Молдови. Лівий берег – Придніпровська низовина – це низовина у межах від України та Білорусі.

Дніпропетровська область розташована в межах басейну Дніпра. Але область відноситься до тих областей, що мало забезпечені водними ресурсами. Підземні води відносяться до трьох гідрогеологічних районів. Стік Дніпра – транзитний, який зарегульований каскадом Дніпровських водосховищ [10].

Загалом на території області присутні три водосховища – це південна частина Дніпродержинського, північна частина Дніпровського і Каховське водосховища. Води водосховищ активно застосовуються у різних сферах: промисловій, сільськогосподарській або просто для забезпечення потреб жителів. Також на території області протікають численні річки, які впадають у Дніпро, серед них: Кам'янка, Самара, Оріль, Кільчень, Солона тощо. Загалом довжина річки Дніпро у межах області складає 240 км.

Малі річки області характеризують значним забрудненням. Вони відзначаються високим вмістом сульфатів, сульфідів, важких металів внаслідок промислових викидів. Річки сіл та селищ характеризуються забрудненням сільськогосподарських відходів. Всі вищеперераховані проблеми можуть негативно впливати на майбутнє водозабезпечення жителів і ця вода буде непридатною для споживання.

Річка Дніпро – є основним джерелом водних ресурсів, живлення якої є мішаним. Снігове живлення 85-90%, підземне 10-15%, незначна частка дощового живлення [44].

2.3. Клімат та агрокліматичні характеристики

Дніпропетровська область розташовується у посушливій, дуже теплій агрокліматичній зоні. Середньорічна кількість опадів коливається у межах

400-490 мм. Загалом клімат області помірно континентальний із жарким літом та помірно холодною зимою [12].

Зима – з похмурою погодою, порівняно м’яка, з відлигами і туманами. Сніговий покрив нестійкий. З деякою циклічністю один раз на декілька років температура повітря може опускатися до -25°C .

Літо – тепле, посушливе. Триває з травня до кінця вересня. Максимальна температура спостерігається у липні – серпні і сягає до $+35 - 40^{\circ}\text{C}$.

У сезон зими та осені погода буває неясною, спостерігається підвищена хмарність, туманність. У літній сезон з липня до кінця серпня випадає найменше опадів за рік. Грудень – січень у цьому плані найвологіший і рівень хмарності найвищий. Тривалість без морозного періоду становить 185 днів. Серед погодних явищ спостерігаються грози (25-30 днів), тумани (50-70 днів), хуртовини (10-20 днів), град (4-5 днів). Також характерні посушливі періоди навесні та у першій половині літа, підсилені сухими вітрами – суховіями [20].

Найтепліший місяць в Дніпропетровській області це серпень (таблиця 2.4). Середні показники денної та нічної температур протягом серпня складають $29,2^{\circ}\text{C}$ і $19,2^{\circ}\text{C}$ відповідно.

Таблиця 2.4 – Температура повітря вдень та вночі по місяцях, $^{\circ}\text{C}$

<i>T</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
<i>Денна</i>	-1,3	0,3	6,7	14,8	21,7	26,1	28,6	29,2	22,0	14,1	6,4	1,8
<i>Нічна</i>	-4,0	-3,2	1,3	7,6	13,1	17,2	19,2	19,2	14,1	8,4	2,7	-0,7

Найменше опадів в Дніпропетровській області випадає в листопаді (таблиця 2.5). Середній показник для цього місяця становить 24,5 мм. При цьому найбільше опадів спостерігається в червні.

Таблиця 2.5 – Кількість опадів, мм

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
36,1	29,3	34,7	45,2	54,2	61,1	38,7	30,8	25,1	28,7	24,5	36,4

Даний графік відображає усереднені дані за останні три роки (таблиця 2.6). Враховуються тільки середні і сильні дощі, здатні зіпсувати відпочинок.

Дрібні дощі не враховуються. Враховується також швидкість вітру (таблиця 2.7) [3].

Таблиця 2.6 - Кількість днів з опадами

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
2	2	2	4	4	5	3	2	2	2	1	2

Таблиця 2.7 - Швидкість вітру, м/с

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
4,4	4,5	4,7	4,4	3,8	3,7	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,6

Загалом Дніпропетровська області знаходиться у посушливому районі, тому більш придатна для вирощення злакових, баштанових, зернобобових культур, соняшнику, цукрових буряків. Також погодно-кліматичні умови області є сприятливими для розвитку сільського господарства.

2.4. Ґрунтовий покрив

Дніпропетровська область відноситься до чорноземного району і ґрунти загалом в області дуже родючі. Переважну більшість складають прості чорноземи. Ґрунтовий покрив області має зональний характер. Загалом ґрунти Дніпропетровської області різноманітні: чорноземи звичайні середньогумусні, малогумусні, чорноземи південні, чорноземи на щільних глинах, на лесах, глинисто-піщані, супіщані чорноземи, чорноземи глибокі, лучно-чорноземні, лучно-болотні ґрунти, дернові тощо [19].

Дослідження встановили, що у області домінують чорноземні ґрунти (звичайні, південні), родів (еродовані, засолені, лучні, солонцюваті, осолоділі), видів (глибокі, середньо- і малоглибокі). Також ґрунти поділяються за вмістом гумусу, різновидами, розрядами. У межах Дніпропетровської області на чорноземи звичайні повнопрофільні, що залягають на плоскорівнинних просторах, припадає 48,3 % всієї земельної площі, у тому числі на звичайні чорноземи – 42,3 %, південні – 5,7 %, солонцюваті – 0,3 %, на еродовані ґрунти схилів різної крутості і протягу,

різних форм і експозицій – 36,6 %, у тому числі на слабоеродовані – 27,3 %; на середньо- і сильноеродовані – 9,3 % [16].

Реакція ґрунтового розчину – нейтральна або слабколужна. Найвищою родючістю ґрунти області характеризуються чорноземи звичайні середньогумусні, найнижчою – солонці. Також у Дніпропетровській області спостерігається висока частка ґрунтів високої родючості, які були виведені із господарського обігу внаслідок видобутку корисних коралин – залізних руд і також ті території, які відведені під промислову та житлову забудову. Інші чорноземні ґрунти, які є максимально родючими, зорані та широко використовуються у сільському господарстві.

Але через дію антропогенного чинника ґрунти області зазнають негативний вплив, внаслідок чого ґрунт швидко висихає, порушується його структура, втрачається родючість і це може призвести до ерозії ґрунтів і необоротних змін у його складі та структурі [41].

3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЧАСТИНА

3.1. Характеристика досліджуваних об'єктів

У ході проведення інвентаризації насаджень комунальних закладів дошкільної освіти № 182, № 233 та № 241 було визначено, що на території даних об'єктів зростають наступні деревні види рослин: кампсис вкорінений (*Campsis radicans* L.), троянда витка (*Rosa arvensis* Huds.), виноград європейський (*Vitis vinifera* L.), троянда садова гібридна (*Rosa* L. x *hybrida*), спірея середня (*Spiraea media* L.), спірея Вангутта (*Spiraea* × *vanhouttei* (Briot) Zabel.), бузок звичайний (*Syringa vulgaris* L.), ялівець козацький (*Juniperus sabina* L.), ялівець лускатий форма Blue Carpet (*Juniperus squamata* L. f. *Blue Carpet*)сніжноягідник білий (*Symphoricarpos albus* L.), самшит вічнозелений (*Buxus sempervirens* L.), пухироплідник калинолистий (*Physocarpus opulifolius* L.), садовий жасмин корончастий (*Philadelphus coronarius* L.), шипшина собача (*Rosa canina* L.), бирючина звичайна (*Ligustrum vulgare* L.), магонія падуболиста (*Mahonia aquifolium* Nutt.), свидина криваво-червона (*Swida sanguinea* L.), гібіскус сирійський (*Hibiscus syriacus* L.), барбарис Тунберга (*Berberis thunbergii* L.), барбарис Тунберга форма *Admiration* (*Berberis thunbergii* L. f. *Admiration*), форзиція європейська (*Forsythia europaea* L.), туя складчаста (*Thuja plicata* L.), бруслина Форчуна (*Euonymus fortunei* S.), біота східна (*Biota orientalis* Endl.), гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.), вишня звичайна (*Prunus cerasus* L.), шовковиця чорна (*Morus nigra* L.), в'яз низький (*Ulmus pumila* L.), горіх грецький (*Juglans regia* L.), береза повисла (*Betula pendula* Roth.), клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), клен псевдоплатановий (*Acer pseudoplatanus* L.), слива домашня (*Prunus domestica* L.), слива відстовбурчена (*Prunus cerasifera* L.), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), тополя китайська (*Populus simonii* L.), тополя біла (*Populus alba* L.), тополя пірамідальна (*Populus pyramidalis* Roz.), абрикос звичайний (*Armeniaca vulgaris* Lam.), липа широколиста (*Tilia platyphyllos* L.), липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.),

груша звичайна (*Pyrus communis* L.), робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.), горобина звичайна (*Sorbus aucuparia* L.), яблуня домашня (*Malus domestica* Mill.), карагана деревоподібна (*Caragana arborescens* Lam.), верба вавилонська (*Salix babylonica* Mill.), катальпа бігніонієвидна (*Catalpa bignonioides* Walt.), айлант найвищий (*Ailanthus altissima* Mill.), ялина колюча (*Picea pungens* Engelm.), ялина колюча форма «Блакитна» (*Picea pungens* Engelm. f. *glauca* Reg.), черемха пізня (*Prunus serotina* L.).

3.2. Методика проведення інвентаризації деревних рослин

Дослідження територій навчальних дошкільних закладів (рис. 3.1, рис. 3.2) проводилося в липні 2023 року у місті Дніпро, Новокодацький район (Додаток В). Території закладу обиралися за найближчим розташуванням один до одного, тобто територіально. Всі заклади знаходять у межах житлового масиву «Західний» на вулицях Фосфорна, Волинська та Данила Галицького.

Під час дослідження озелених територій навчальних закладів визначався деревний, чагарниковий та трав'янистий склад рослин. Тому, проводячи інвентаризацію зелених насаджень, був здійснений огляд території навколо будівлі у межах огороження паркану, не виходячи за його межі. Збираючи інформацію, було визначено види, які зростають, їх кількісний склад, діаметр стовбура, висоту, життєву форму, стан дерев, наявність пошкоджень внаслідок хвороб, шкідників. Дані проведення інвентаризації занесені до інвентаризаційної відомості (Додаток Б). Інвентаризаційна відомість містить такі пункти:

- 1) *Вид рослини* – визначали по морфологічним ознакам даного виду;
- 2) *Діаметр стовбура* – визначається в сантиметрах на висоті 1,3 м від кореневої шийки рулеткою або мірною вилкою;
- 3) *Висота* – визначається у метрах за допомогою приладу висотомір;

4) *Категорія стану* – визначається за методикою К.Г. Мозолевської (таблиця 3.1), де враховується наявність сухих гілок та їх відсоток, пошкодження стовбура, ураження хворобами та шкідниками тощо;

5) *Життєва форма* – це морфологічна будова рослин, тобто це дерева, чагарники, трав'янисті рослини, ліани (у відомість заносили лише деревні рослини);

6) *Примітка* – наявність пошкоджень, всихань, хвороб, шкідників, місце у системі озеленення території.

Таблиця 3.1 - Лісопатологічні категорії стану дерев для міських насаджень (за К.Г. Мозолевською)

Категорія стану	Характеристика стану
0	Без ознак ослаблення
1	<i>Малоослаблене</i> (в кроні менше 25% сухих гілок, крона слабоажурна, приріст ослаблений у порівнянні з нормальним)
2	<i>Середньоослаблене</i> (сухих гілок 25-50%, можуть бути місцеві пошкодження гілок, кореневої шийки та стовбура, механічні пошкодження, одиночні водяні пагони)
3	<i>Сильноослаблене</i> (сухих гілок 50-75%, крона зріджена, ознаки попередніх категорій виражені сильніше, ознаки гнилі)
4	<i>Засихаючі</i> (в кроні більше 75% сухих гілок, на стовбурі і гілках ознаки ураження хворобами та шкідниками)
5	<i>Сухостій поточного року</i>
6	<i>Сухостій минулих років</i>

Також у ході проведення інвентаризації враховувалося місце розміщення кожної деревної породи (група, солітер, стрижений або нестрижений живопліт) та квітників.

Рис. 3.1. Проведення інвентаризації

Рис. 3.2. Дослідження кампсису

Отже, в ході інвентаризації було проаналізовано видовий і кількісний склад деревних рослин у озелененні дитсадків житлового масиву «Західний» з визначенням їх життєвого стану на момент обстеження. Також було встановлено які види є безпечними і корисними, а які несумісними з озелененням ДНЗ.

3.3. Аналіз отриманих даних

3.3.1. Систематичне положення деревних видів

Визначення систематичного положення дерев і чагарників – це класифікація видів і визначення до якого роду, родини, класу, відділу вони належать, щоб отримати загальний результат найчисленніших родин, види яких застосовуються у озелененні.

Таблиця 3.2. – Систематичне положення деревних видів, що використані у озелененні комунальних закладів дошкільної освіти житлового масиву «Західний» м.Дніпро

№	Вид рослини	Рід	Родина
Відділ Голонасінні (<i>Pinophyta</i>)			
Порядок Соснові (<i>Pinales</i>)			
1	Ялина колюча (<i>Picea pungens</i> Engel.)	Ялина (<i>Picea</i> A.Dietr)	Соснові (<i>Pinaceae</i> Lindl.)
2	Ялина колюча форма «Блакитна» (<i>Picea pungens</i> Engelm. f. <i>glauca</i>)	Ялина (<i>Picea</i> A.Dietr)	Соснові (<i>Pinaceae</i> Lindl.)

Продовження таблиці 3.2

3	Туя складчаста (<i>Thuja plicata</i> L.)	Туя (<i>Thuja</i> L.)	Кипарисові (<i>Cupressaceae</i> F.Neger)
4	Біота східна (<i>Biota orientalis</i> Endl.)	Біота (<i>Biota</i> Endl.)	Кипарисові (<i>Cupressaceae</i> F.Neger)
5	Ялівець козацький (<i>Juniperus sabina</i> L.)	Ялівець (<i>Juniperus</i> L.)	Кипарисові (<i>Cupressaceae</i> F.Neger)
6	Ялівець лускатий форма Blue Carpet (<i>Juniperus squamata</i> L. f. <i>Blue Carpet</i>)	Ялівець (<i>Juniperus</i> L.)	Кипарисові (<i>Cupressaceae</i> F.Neger)
Відділ Покритонасінні (<i>Magnoliophyta</i>)			
Порядок Розоцвіті (<i>Rosidales</i>)			
7	Троянда садова гібридна (<i>Rosa</i> L. x <i>hybrida</i>)	Троянда (<i>Rosa</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
8	Троянда витка (<i>Rosa arvensis</i> Huds.)	Троянда (<i>Rosa</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
9	Шипшина собача (<i>Rosa canina</i> L.)	Шипшина (<i>Rosa</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
10	Спірея Вангутта (<i>Spiraea</i> × <i>vanhouttei</i> Zabel.)	Спірея (<i>Spiraea</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
11	Спірея середня (<i>Spiraea media</i> L.)	Спірея (<i>Spiraea</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
12	Пухироплідник калинолистий (<i>Physocarpus opulifolius</i> L.)	Пухироплідник (<i>Physocarpus</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
13	Черемха пізня (<i>Padus serotina</i> L.)	Черемха (<i>Padus</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
14	Горобина звичайна (<i>Sorbus aucuparia</i> L.)	Горобина (<i>Sorbus</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
15	Слива домашня (<i>Prunus domestica</i> L.)	Слива (<i>Prunus</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
16	Слива відстовбурчена (<i>Prunus cerasifera</i> L.)	Слива (<i>Prunus</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
17	Вишня звичайна (<i>Cerasus vulgaris</i> L.)	Вишня (<i>Cerasus</i> Juss)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
18	Абрикос звичайний (<i>Armeniaca vulgaris</i> Lam.)	Абрикос (<i>Armeniaca</i> Mill.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
19	Яблуня домашня (<i>Malus domestica</i> Mill.)	Яблуня (<i>Malus</i> Mill.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
20	Груша звичайна (<i>Pyrus communis</i> L.)	Груша (<i>Pyrus</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i> Juss)
Порядок Маслиноцвіті (<i>Oleales</i>)			
21	Бузок звичайний (<i>Syringa vulgaris</i> L.)	Бузок (<i>Syringa</i> L.)	Маслинові (<i>Oleaceae</i> Lindl.)
22	Бирючина звичайна (<i>Ligustrum vulgare</i> L.)	Бирючина (<i>Ligustrum</i> L.)	Маслинові (<i>Oleaceae</i> Lindl.)
23	Форзиція європейська (<i>Forsythia europaea</i> L.)	Форзиція (<i>Forsythia</i> Wahl)	Маслинові (<i>Oleaceae</i> Lindl.)
Порядок Жовтицевоцвіті (<i>Ranunculales</i>)			
24	Магонія падуболиста (<i>Mahonia aquifolium</i> Nutt.)	Магонія (<i>Mahonia</i> Nutt.)	Барбарисові (<i>Berberidaceae</i> Juss)
25	Барбарис Тунберга (<i>Berberis thunbergii</i> L.)	Барбарис (<i>Berberis</i> L.)	Барбарисові (<i>Berberidaceae</i> Juss)
26	Барбарис Тунберга форма Admiration (<i>Berberis thunbergii</i> L. f. <i>Admiration</i>)	Барбарис (<i>Berberis</i> L.)	Барбарисові (<i>Berberidaceae</i> Juss)

Продовження таблиці 3.2

Порядок Самшитоцвіті (<i>Buxales</i>)			
27	Самшит вічнозелений (<i>Buxus sempervirens</i> L.)	Самшит (<i>Buxus</i> L.)	Самшитові (<i>Buxaceae</i> Dumort)
Порядок Букоцвіті (<i>Fagales</i>)			
28	Дуб звичайний (<i>Quercus robur</i> L.)	Дуб (<i>Quercus</i> L.)	Букові (<i>Fagaceae</i> Dumort)
Порядок Горіхоцвіті (<i>Juglandales</i>)			
29	Горіх грецький (<i>Juglans regia</i> L.)	Горіх (<i>Juglans</i> L.)	Горіхові (<i>Juglandaceae</i> Lindl.)
Порядок Березоцвіті (<i>Betulales</i>)			
30	Береза повисла (<i>Betula pendula</i> Roth.)	Береза (<i>Betula</i> L.)	Березові (<i>Betulaceae</i> C.A. Agardh.)
Порядок Вербоцвіті (<i>Salicales</i>)			
31	Тополя китайська (<i>Populus simonii</i> L.)	Тополя (<i>Populus</i> L.)	Вербові (<i>Salicaceae</i> Lindl.)
32	Тополя біла (<i>Populus alba</i> L.)	Тополя (<i>Populus</i> L.)	Вербові (<i>Salicaceae</i> Lindl.)
33	Тополя пірамідальна (<i>Populus pyramidalis</i> Roz.)	Тополя (<i>Populus</i> L.)	Вербові (<i>Salicaceae</i> Lindl.)
34	Верба вавилонська (<i>Salix babylonica</i> L.)	Верба (<i>Salix</i> L.)	Вербові (<i>Salicaceae</i> Lindl.)
Порядок Мальвоцвіті (<i>Malvales</i>)			
35	Гібіск сирійський (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)	Гібіск (<i>Hibiscus</i> L.)	Мальвові (<i>Malvaceae</i> Juss)
36	Липа широколиста (<i>Tilia platyphyllos</i> L.)	Липа (<i>Tilia</i> L.)	Липові (<i>Tiliaceae</i> Juss)
37	Липа дрібнолиста (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Липа (<i>Tilia</i> L.)	Липові (<i>Tiliaceae</i> Juss)
Порядок Кропивоцвіті (<i>Urticales</i>)			
38	В'яз низький (<i>Ulmus pumila</i> L.)	В'яз (<i>Ulmus</i> L.)	В'язові (<i>Ulmaceae</i> Mirb.)
39	Шовковиця чорна (<i>Morus nigra</i> L.)	Шовковиця (<i>Morus</i> L.)	Тутові (<i>Moraceae</i> Lindl.)
Порядок Бобоцвіті (<i>Fabales</i>)			
40	Робінія псевдоакація (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.)	Робінія (<i>Robinia</i> L.)	Бобові (<i>Fabaceae</i> Lindl.)
41	Карагана деревоподібна (<i>Caragana arborescens</i> Lam.)	Карагана (<i>Caragana</i> Lam.)	Бобові (<i>Fabaceae</i> Lindl.)
Порядок Сапіндоцвіті (<i>Sapindales</i>)			
42	Клен ясенелистий (<i>Acer negundo</i> L.)	Клен (<i>Acer</i> L.)	Сапіндові (<i>Aceraceae</i> Lindl.)
43	Клен гостролистий (<i>Acer platanoides</i> L.)	Клен (<i>Acer</i> L.)	Сапіндові (<i>Aceraceae</i> Lindl.)
44	Клен псевдоплатановий (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.)	Клен (<i>Acer</i> L.)	Сапіндові (<i>Aceraceae</i> Lindl.)
45	Гірकोкаштан звичайний (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.)	Гірकोкаштан (<i>Aesculus</i> L.)	Гіркокаштанові (<i>Hippocastanaceae</i> Juss.)
Порядок Рутоцвіті (<i>Rutales</i>)			

Продовження таблиці 3.2

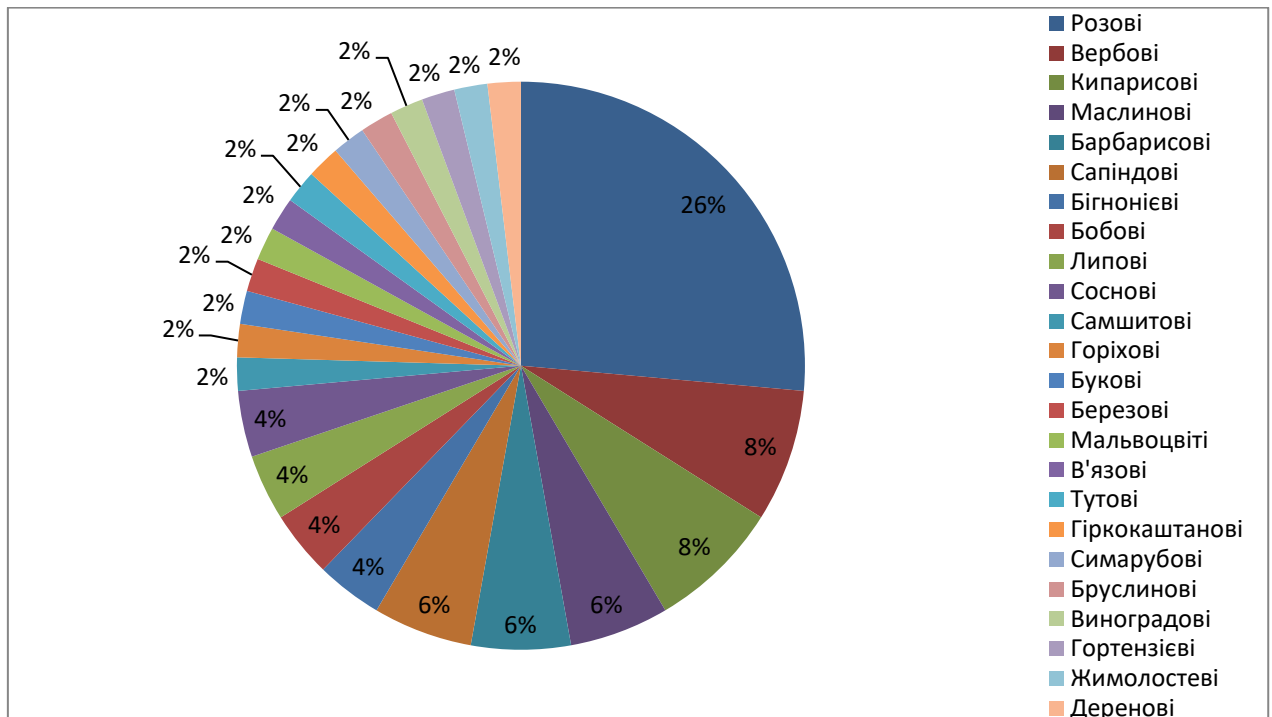
46	Айлант найвищий (<i>Ailanthus altissima</i> Mill.)	Айлант (<i>Ailanthus</i> Desf.)	Симарубові (<i>Simarubaceae</i> Lindl.)
Порядок Бруслиноцвіті (<i>Celastrales</i>)			
47	Бруслина Форчуна (<i>Euonymus fortunei</i> Hand.-Mazz.)	Бруслина (<i>Euonymus</i> L.)	Бруслинові (<i>Celastraceae</i> R.Br)
Порядок Виноградоцвіті (<i>Vitales</i>)			
48	Виноград європейський (<i>Vitis vinifera</i> L.)	Виноград (<i>Vitis</i> L.)	Виноградові (<i>Vitaceae</i> Juss.)
Порядок Гортензієцвіті (<i>Hydrangeales</i>)			
49	Садовий жасмин корончастий (<i>Philadelphus coronarius</i> L.)	Садовий жасмин (<i>Philadelphus</i> L.)	Гортензієві (<i>Hydrangaceae</i> Endl.)
Порядок Черсакоцвіті (<i>Dipsacales</i>)			
50	Сніжнягідник білий (<i>Symphoricarpos albus</i> L.)	Сніжнягідник (<i>Symphoricarpos</i> Duh.)	Жимолостеві (<i>Caprifoliaceae</i> Juss.)
Порядок Ранникоцвіті (<i>Scrophulariales</i>)			
51	Кампсис вкорінений (<i>Campsis radicans</i> L.)	Кампсис (<i>Campsis</i> Lour)	Бігнієві (<i>Bignoniaceae</i> Juss.)
52	Катальпа бігнієвидна (<i>Catalpa bignonioides</i> Walt.)	Катальпа (<i>Catalpa</i> Scop.)	Бігнієві (<i>Bignoniaceae</i> Juss.)
Порядок Дереноцвіті (<i>Cornales</i>)			
53	Свидина криваво-червона (<i>Swida sanguinea</i> L.)	Свидина (<i>Swida</i> Opiz.)	Деренові (<i>Cornaceae</i> Bercht.)

Отже, за результатами досліджень, які проводилися на території дитячих дошкільних закладів, було визначено, що у озелененні 3-х закладів присутні 53 видів деревних рослин, життєвими формами яких є дерева, кущі і ліани. Загалом, за наведеною вище таблицею, ці види віднесені до 2 відділів, 20 порядків, 24 родин, 43 родів. Серед них 5 родів – до відділу голонасінні, 38 родів – до відділу покритонасінні.

Також підраховані найчисленніші родини за кількістю видів, які зустрічаються в озелененні, у кількісному співвідношенні, найбільше (діаграма 3.1). Отже, найчисленніша родина – це Розові (*Rosaceae*) 14 видів, далі йдуть родини з невеликою кількістю видів, серед них: Вербові (*Salicaceae*) 4 види, Кипарисові (*Cupressaceae*) 4 види, Маслинові (*Oleaceae*) 3 види, Барбарисові (*Berberidaceae*) 3 види, Сапіндові (*Aceraceae*) 3 види, Бігнієві (*Bignoniaceae*) 2 види, Бобові (*Fabaceae*) 2 види, Липові (*Tiliaceae*) 2 види, Соснові (*Pinaceae*) 2 види. Всі інші родини, Самшитові (*Buxaceae*), Букові (*Fagaceae*), Горіхові (*Juglandaceae*), Березові (*Betulaceae*), Мальвові

(*Malvaceae*), В'язові (*Ulmaceae*), Тутові (*Moraceae*), Гіркокаштанові (*Hippocastanaceae*), Симарубові (*Simarubaceae*), Бруслинові (*Celastraceae*), Виноградові (*Vitaceae*), Гортензієві (*Hydrangaceae*), Жимолостеві (*Caprifoliaceae*) і Деренові (*Cornaceae*) представлені 1 видом.

Діаграма 3.1 – Чисельність родин в озелененні територій закладів

3.3.2. Кількісний склад деревних рослин

За даними із попередньої таблиці бачимо, що на території комунальних закладів дошкільної освіти № 182, № 233 та № 241 різноманітний видовий склад, але у кількісному співвідношенні на території різних садочків це число відрізняється, тому більш детальний опис кількісного складу за видами наведений у таблицях (3.3 – 3.5).

Таблиця 3.3 – Кількісний склад насаджень на території КЗДО №182

№	Вид рослини	Кількість екземплярів	
		шт.	%
1	Троянда садова гібридна	11	5,5
2	Спірея середня	49	24,0
3	Бузок звичайний	9	4,5

Продовження таблиці 3.3

4	Ялівець козацький	9	5,5
5	Сніжноягідник білий	2	1,0
6	Самшит вічнозелений	1	0,5
7	Пухироплідник калинолистий	2	1,0
8	Садовий жасмин корончастий	2	1,0
9	Бруслина Форчуна	1	0,5
10	Біота східна	1	0,5
11	Черемха пізня	4	2,0
12	В'яз низький	11	5,5
13	Тополя китайська	18	9,0
14	Тополя біла	8	4,0
15	Липа широколиста	10	5,0
16	Липа дрібнолиста	3	1,5
17	Клен псевдоплатановий	9	4,5
18	Клен гостролистий	9	4,5
19	Верба вавилонська	1	0,5
20	Горобина звичайна	2	1,0
21	Слива домашня	1	0,5
22	Катальпа бігніонієвидна	2	1,0
23	Береза повисла	9	4,5
24	Горіх грецький	5	2,5
25	Слива відстовбурчена	2	1,0
26	Клен ясенелистий	1	0,5
27	Вишня звичайна	4	2,0
28	Гіркокаштан звичайний	7	3,5
29	Кампсис вкорінений	6	3,0
Разом:		199	100%

Таблиця 3.4 – Кількісний склад насаджень на території КЗДО №233

№	Вид рослини	Кількість екземплярів	
		шт.	%
1	Троянда садова гібридна	1	0,8
2	Спірея середня	9	7,8
3	Бузок звичайний	52	44,1
4	Шипшина собача	2	1,6
5	Бирючина звичайна	1	0,8
6	Кампсис вкорінений	1	0,8
7	В'яз низький	8	6,7
8	Вишня звичайна	2	1,6
9	Горіх грецький	3	2,5
10	Береза повисла	10	8,4
11	Липа дрібнолиста	1	0,8
12	Клен гостролистий	6	5,0
13	Шовковиця чорна	3	2,5
14	Верба вавилонська	1	0,8
15	Катальпа бігніонієвидна	1	0,8
16	Тополя пірамідальна	8	6,7

Продовження таблиці 3.4

17	Айлант найвищий	1	0,8
18	Горобина звичайна	3	2,5
19	Ялина колюча	2	1,6
20	Ялина колюча форма «Блакитна»	1	0,8
21	Спірея Вангутта	2	1,6
Разом:		118	100%

Таблиця 3.5 – Кількісний склад насаджень на території КЗДО №241

№	Вид рослини	Кількість екземплярів	
		шт.	%
1	Троянда садова гібридна	59	18,5
2	Троянда витка	3	0,9
3	Виноград європейський	1	0,3
4	Камписис вкорінений	2	0,6
5	Бузок звичайний	79	24,9
6	Спірея середня	1	0,3
7	Спірея Вангутта	5	1,5
8	Ялівець лускатий форма «Blue Carpet»	1	0,3
9	Шипшина собача	4	1,2
10	Магонія падуболиста	1	0,3
11	Самшит вічнозелений	20	6,4
12	Садовий жасмин корончастий	4	1,2
13	Свидина криваво-червона	2	0,6
14	Гібіск сирійський	1	0,3
15	Барбарис Тунберга	2	0,6
16	Барбарис Тунберга форма «Admiration»	1	0,3
17	Форзиція європейська	5	1,5
18	Туя складчаста	2	0,6
19	Гірकोкаштан звичайний	15	4,7
20	Вишня звичайна	22	6,8
21	Шовковиця чорна	3	0,9
22	В'яз низький	10	3,1
23	Горіх грецький	5	1,5
24	Береза повисла	3	0,9
25	Клен гостролистий	14	4,3
26	Клен ясенелистий	3	0,9
27	Слива домашня	10	3,1
28	Дуб звичайний	2	0,6
29	Тополя пірамідальна	13	4,0
30	Абрикос звичайний	3	0,9
31	Липа широколиста	4	1,2
32	Груша звичайна	2	0,6
33	Робінія псевдоакація	1	0,3
34	Горобина звичайна	4	1,2
35	Яблуня домашня	1	0,3
36	Карагана деревоподібна	11	3,4
Разом:		319	100%

Отже, провівши підрахунки, можна зробити висновки, що на території комунального закладу дошкільної освіти № 182 найбільше за кількістю видів: спірея середня (49 шт.), тополя китайська (18 шт.), троянда садова гібридна та в'яз низький (по 11 шт.). Тому панівним родом на території закладу є рід Спірея (*Spiraea*). Щодо дошкільного закладу № 233, то найбільша кількість зростає бузку звичайного (52 шт.), берези повислої (10 шт.), спіреї середньої (9 шт.). Тому рід Бузок (*Syringa*) є домінуючим у озелененні закладу. У озелененні дитячого садка № 241 переважаючими видами є бузок звичайний (79 шт.), троянда садова гібридна (59 шт.), вишня звичайна (22 шт.). Але переважаючим родом у озелененні є рід Бузок (*Syringa*).

3.3.3. Аналіз географічного походження деревних видів

Визначення географічного походження деревних видів – важлива складова для озеленення дитячих установ, адже потрібно знати відсоткове співвідношення аборигенних та інтродукованих видів у озелененні, особливо інвазійних видів, які можуть агресивно себе поводити з аборигенними видами, витісняючи їх. Тому аналіз географічного походження видів наведений у таблицях (3.6 – 3.8).

Таблиця 3.6 – Географічне походження та розподіл за життєвими формами деревних рослин на території КЗДО №182

№	Вид рослини	Життєва форма	Географічне походження
1	Троянда садова гібридна	Кущ	Схід, Китай
2	Спірея середня	Кущ	Європа, Азія
3	Бузок звичайний	Кущ	Південно-Східна Європа
4	Ялівець козацький	Кущ	Західна Європа, Крим, Сибір
5	Сніжноягідник білий	Кущ	Півн. Амер., Півд.-Сх. Азія
6	Самшит вічнозелений	Кущ	Європа, Азія
7	Пухироплідник калинолистий	Кущ	Північна Америка
8	Садовий жасмин корончастий	Кущ	Півд.-Зах. Європа
9	Бруслина Форчуна	Кущ	Японія
10	Біота східна	Кущ	Китай і Корея
11	Черемха пізня	Дерево	Північна Америка

12	В'яз низький	Дерево	Європа
13	Тополя китайська	Дерево	Північний Китай

Продовження таблиці 3.6

14	Тополя біла	Дерево	Європа, Кавказ, Сибір
15	Липа широколиста	Дерево	Європа
16	Липа дрібнолиста	Дерево	Європа, Кавказ, Сибір
17	Клен псевдоплатановий	Дерево	Європа, Закарпаття
18	Клен гостролистий	Дерево	Західна Азія, Європа
19	Верба вавилонська	Дерево	Північний Китай
20	Горобина звичайна	Дерево	Європа, Мала Азія, Кавказ
21	Слива домашня	Дерево	Мала Азія, Кавказ
22	Катальпа бігніонієвидна	Дерево	Північна Америка
23	Береза повисла	Дерево	Західна Європа, Мала Азія
24	Горіх грецький	Дерево	Європа, Далекий Схід
25	Слива відстовбурчена	Дерево	Закавказзя, Мала Азія
26	Клен ясенелистий	Дерево	Північна Америка
27	Вишня звичайна	Дерево	Закавказзя, Іран
28	Гіркокаштан звичайний	Дерево	Греція
29	Кампсис вкорінений	Ліана	Північна Америка, Китай

Таблиця 3.7 – Географічне походження та розподіл за життєвими формами деревних рослин на території КЗДО № 233

№	Вид рослини	Життєва форма	Географічне походження
1	Троянда садова гібридна	Кущ	Схід, Китай
2	Спірея середня	Кущ	Європа, Азія
3	Бузок звичайний	Кущ	Південно-Східна Європа
4	Спірея Вангутта	Кущ	Європа, Азія
5	Шипшина собача	Кущ	Західна Європа
6	Бирючина звичайна	Кущ	Китай
7	Кампсис вкорінений	Ліана	Північна Америка, Китай
8	В'яз низький	Дерево	Європа
9	Вишня звичайна	Дерево	Закавказзя, Іран
10	Горіх грецький	Дерево	Європа, Далекий Схід
11	Береза повисла	Дерево	Західна Європа, Мала Азія
12	Липа дрібнолиста	Дерево	Європа, Кавказ, Сибір
13	Клен гостролистий	Дерево	Західна Азія, Європа
14	Шовковиця чорна	Дерево	Південно-Західна Азія
15	Верба вавилонська	Дерево	Північний Китай
16	Катальпа бігніонієвидна	Дерево	Північна Америка
17	Тополя пірамідальна	Дерево	Середня Азія
18	Айлант найвищий	Дерево	Китай
19	Горобина звичайна	Дерево	Європа, Мала Азія, Кавказ
20	Ялина колюча	Дерево	Північна Америка
21	Ялина колюча форма «Блакитна»	Дерево	Північна Америка

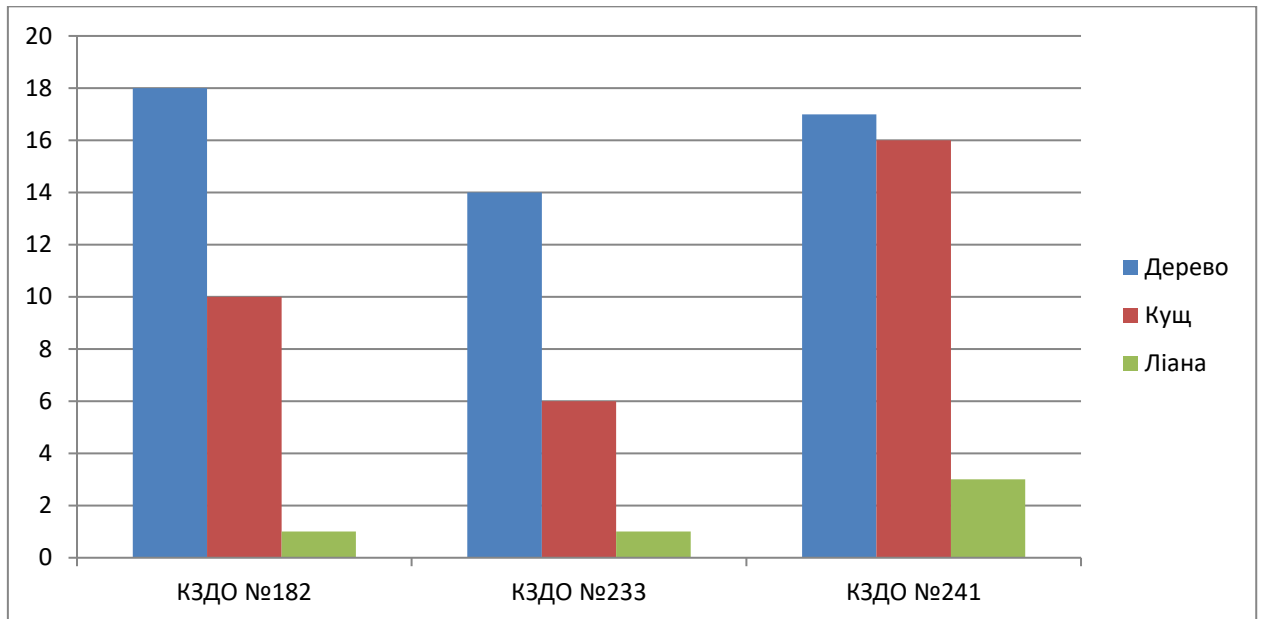
Таблиця 3.8 – Географічне походження та розподіл за життєвими формами деревних рослин на території КЗДО № 241

№	Вид рослини	Життєва форма	Географічне походження
1	Троянда садова гібридна	Кущ	Схід, Китай
2	Троянда витка	Ліана	Схід, Китай
3	Виноград європейський	Ліана	Європа, Західна Азія
4	Кампсис вкорінений	Ліана	Північна Америка, Китай
5	Бузок звичайний	Кущ	Південно-Східна Європа
6	Спірея середня	Кущ	Європа, Азія
7	Спірея Вангутта	Кущ	Європа, Азія
8	Ялівець лускатий форма «Blue Carpet»	Кущ	Китай
9	Шипшина собача	Кущ	Західна Європа
10	Магонія падуболиста	Кущ	Північна Америка
11	Самшит вічнозелений	Кущ	Європа, Азія
12	Садовий жасмин корончастий	Кущ	Півд.-Зах. Європа
13	Свидина криваво-червона	Кущ	Європа
14	Гібіск сирійський	Кущ	Китай
15	Барбарис Тунберга	Кущ	Далекий Схід
16	Барбарис Тунберга форма «Admiration»	Кущ	Далекий Схід
17	Форзиція європейська	Кущ	Східна Європа
18	Карагана деревоподібна	Кущ	Схід
19	Туя складчаста	Кущ	Північна Америка
20	Гірकोкаштан звичайний	Дерево	Греція
21	Вишня звичайна	Дерево	Закавказзя, Іран
22	Шовковиця чорна	Дерево	Південно-Західна Азія
23	В'яз низький	Дерево	Європа
24	Горіх грецький	Дерево	Європа, Далекі Схід
25	Береза повисла	Дерево	Західна Європа, Мала Азія
26	Клен гостролистий	Дерево	Західна Азія, Європа
27	Клен ясенелистий	Дерево	Північна Америка
28	Слива домашня	Дерево	Мала Азія, Кавказ
29	Дуб звичайний	Дерево	Європа
30	Тополя пірамідальна	Дерево	Середня Азія
31	Абрикос звичайний	Дерево	Півн.-Схід. Азія
32	Липа широколиста	Дерево	Європа
33	Груша звичайна	Дерево	Європа, Західна Азія
34	Робінія псевдоакація	Дерево	Північна Америка
35	Горобина звичайна	Дерево	Європа, Мала Азія, Кавказ
36	Яблуня домашня	Дерево	Європа, Західна Азія

За даними таблиць можна помітити, що переважаючою життєвою формою у представлених закладах освіти є дерево. Наступне місце за чисельністю у всіх закладів займає біоморфа кущ і лише невеликий відсоток

складає біоморфа ліана. Дані щодо співвідношення різних життєвих форм у озелененні дитсадків наведені у діаграмі 3.2.

Діаграма 3.2 – Розподіл за життєвими формами по закладах

3.3.4. Розподіл аборигенних та інтродукованих видів

Аборигенні види рослин – це рослини природної флори, які характерні для даної території і умов зростання. У озелененні такі види повинні становити більший відсоток, ніж інтродуковані. Оскільки Україна знаходиться на материку Євразія, на його європейській частині, тому для цієї місцевості характерні такі ознаки: помірний кліматичний пояс, північ – субполярний клімат, на півдні – субтропічний. Україна характеризується помірно-континентальним кліматом, помірною зимою та спекою. Аборигенними видами рослин для України є клен гостролистий, бузина чорна, дуб звичайний, калина звичайна, вільха клейка, верба біла, верба козяча тощо [46]. Серед рослинного асортименту дитячих закладів зустрічаються такі аборигенні види: клен гостролистий, клен-явір або псевдоплатановий, горобина звичайна, тополя біла, шипшина собача.

Інтродуковані (чужорідні, адвентивні) види рослин – це рослини чужорідної флори, які пристосувалися до умов за межами своїх природних ареалів. Вони були завезені і успішно акліматизовані до нетипових умов

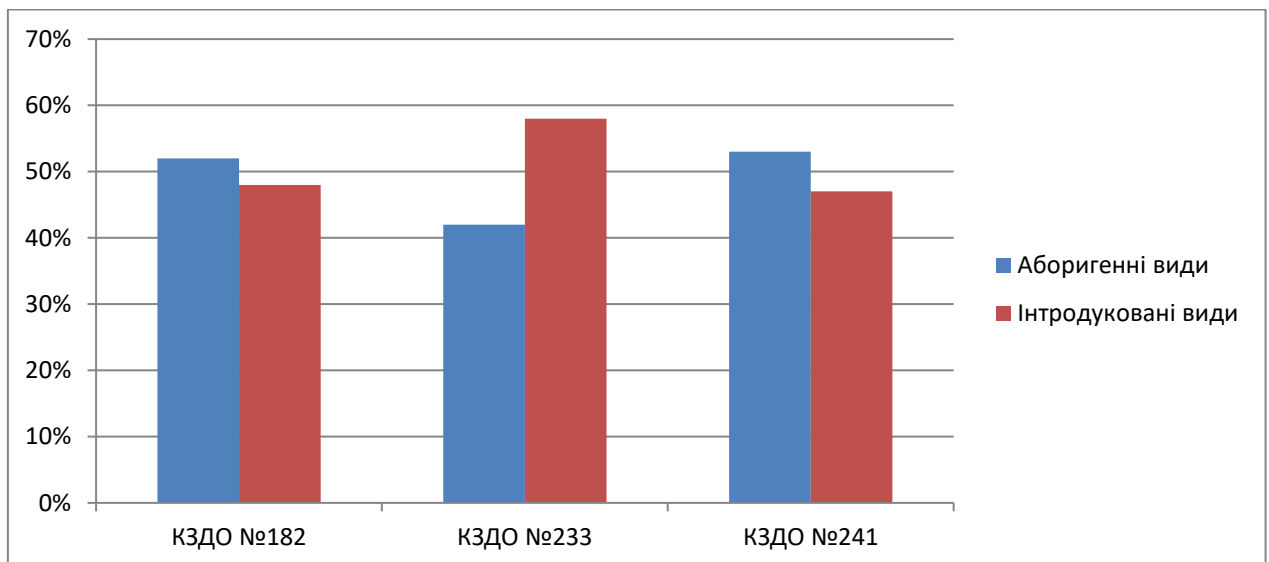
зростання [1]. Інтродуковані види для території України – це клен ясенелистий, робінія псевдоакація, айлант найвищий, аралія маньчжурська, в'яз низький, магонія падуболиста, гібіск сирійський, кампсис вкорінений, верба вавилонська. Але деякі з інтродукованих видів, пристосувавшись, агресивно поведуть себе по відношенню до аборигенної рослинності, ці види мають назву – інвазійні види.

У ході дослідження території дитячих дошкільних закладів було проведено аналіз розподілу наявної деревної рослинності за групами, до яких за походженням вони належать – аборигенні чи інтродуковані (всі результати дослідження наведені у таблиці 3.9 та у діаграмі 3.3).

Таблиця 3.9 – Розподіл аборигенних та інтродукованих видів

№	Дошкільний заклад	% аборигенної рослинності	% інтродукованої рослинності
1	№182	52%	48%
2	№233	42%	58%
3	№241	53%	47%

Діаграма 3.3 – Розподіл аборигенних та інтродукованих видів по закладах

Отже, за наведеними результатами дослідження бачимо, що кількість аборигенних та інтродукованих видів майже однакова у відсотковому співвідношенні у всіх закладах. Але у закладах № 182 та № 241 все ж

аборигенної рослинності більше (на 4% і на 6% відповідно), а у закладі № 233 на 16 % більше інтродуцентів.

3.3.5. Категорія стану деревної рослинності в озелененні

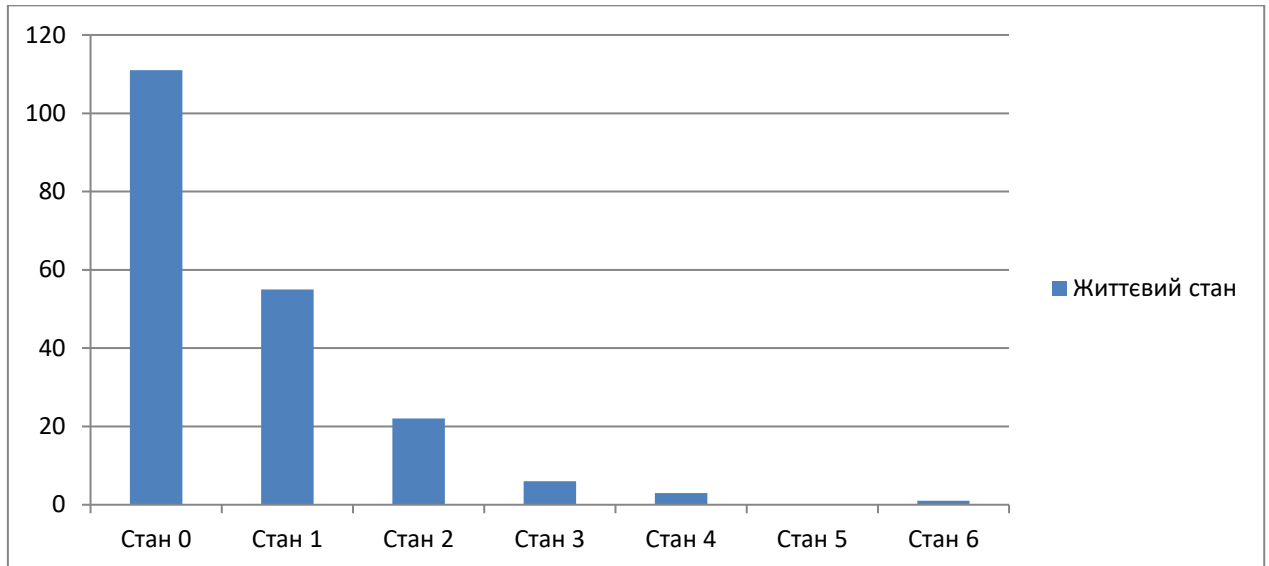
Категорія стану – це визначення кожного виду деревно-чагарникової рослинності у якому він стані. За лісопатологічною класифікацією категорії стану дерев у міських насадженнях (таблиця 3.1) виділяють 7 категорій стану дерев (від 0 до 6, від здорових до сухостою минулих років).

Таблиця 3.10 – Категорія стану деревних насаджень КЗДО № 182

№	Види	Категорія стану						
		0	1	2	3	4	5	6
1	Троянда садова гібридна	8	1	2	-	-	-	-
2	Спірея середня	40	9	-	-	-	-	-
3	Бузок звичайний	5	2	1	-	1	-	-
4	Ялівець козацький	4	2	-	3	-	-	-
5	Сніжноягідник білий	-	-	1	1	-	-	-
6	Самшит вічнозелений	-	-	1	-	-	-	-
7	Пухироплідник калинолистий	1	1	-	-	-	-	-
8	Садовий жасмин корончастий	1	1	-	-	-	-	-
9	Бруслина Форчуна	1	-	-	-	-	-	-
10	Біота східна	1	-	-	-	-	-	-
11	Черемха пізня	2	-	2	-	-	-	-
12	В'яз низький	9	2	-	-	-	-	-
13	Тополя китайська	6	11	1	-	-	-	-
14	Тополя біла	5	3	-	-	-	-	-
15	Липа широколиста	5	4	1	-	-	-	-
16	Липа дрібнолиста	2	1	-	-	-	-	-
17	Клен псевдоплатановий	6	3	-	-	-	-	-
18	Клен гостролистий	2	4	1	1	-	-	1
19	Верба вавилонська	-	1	-	-	-	-	-
20	Горобина звичайна	-	-	-	-	2	-	-
21	Слива домашня	1	-	-	-	-	-	-
22	Катальпа бігніонієвидна	1	1	-	-	-	-	-
23	Береза повисла	2	6	1	-	-	-	-
24	Горіх грецький	-	1	3	1	-	-	-
25	Слива відстовбурчена	-	1	1	-	-	-	-
26	Клен ясенелистий	1	-	-	-	-	-	-
27	Вишня звичайна	3	1	-	-	-	-	-
28	Гірकोкаштан звичайний	-	-	7	-	-	-	-
29	Кампсис вкорінений	6	-	-	-	-	-	-
Разом: 199		111	55	22	6	3	0	1

Тому у наведених таблицях (3.10 – 3.12) та діаграмах (3.4 – 3.6) проведено розподіл насаджень за цією характеристикою.

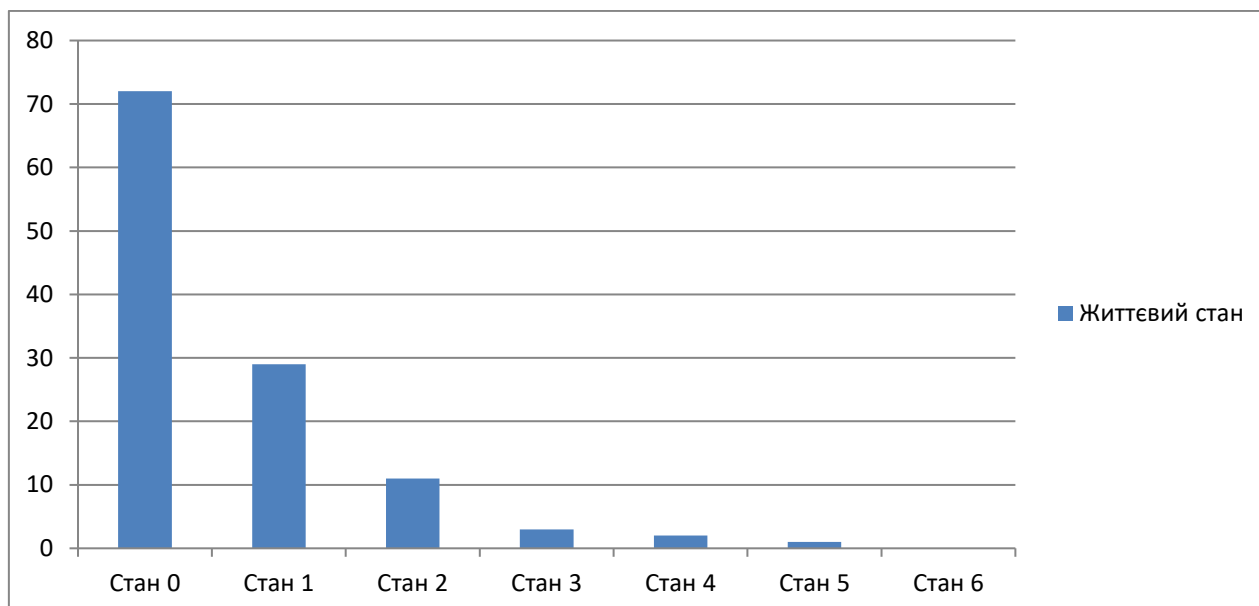
Діаграма 3.4 – Розподіл за категорією стану КЗДО №182

Таблиця 3.11 – Категорія стану деревних насаджень КЗДО № 233

№	Види	Категорія стану						
		0	1	2	3	4	5	6
1	Троянда садова гібридна	-	-	1	-	-	-	-
2	Спірея середня	8	-	1	-	-	-	-
3	Спірея Вангутта	-	-	-	2	-	-	-
4	Бузок звичайний	37	10	4	1	-	-	-
5	Шипшина собача	-	1	1	-	-	-	-
6	Бирючина звичайна	-	-	-	-	1	-	-
7	Кампсис вкорінений	-	1	-	-	-	-	-
8	В'яз низький	-	6	-	-	1	1	-
9	Вишня звичайна	-	2	-	-	-	-	-
10	Горіх грецький	2	1	-	-	-	-	-
11	Береза повисла	8	2	-	-	-	-	-
12	Липа дрібнолиста	1	-	-	-	-	-	-
13	Клен гостролистий	3	2	1	-	-	-	-
14	Шовковиця чорна	2	-	1	-	-	-	-
15	Верба вавилонська	-	-	1	-	-	-	-
16	Катальпа бігніонієвидна	1	-	-	-	-	-	-
17	Тополя пірамідальна	4	4	-	-	-	-	-
18	Айлант найвищий	1	-	-	-	-	-	-
19	Горобина звичайна	2	-	1	-	-	-	-
20	Ялина колюча	2	-	-	-	-	-	-
21	Ялина колюча форма «Блакитна»	1	-	-	-	-	-	-
Разом: 118		72	29	11	3	2	1	0

Діаграма 3.5 – Розподіл насаджень за категорією стану в КЗДО № 233

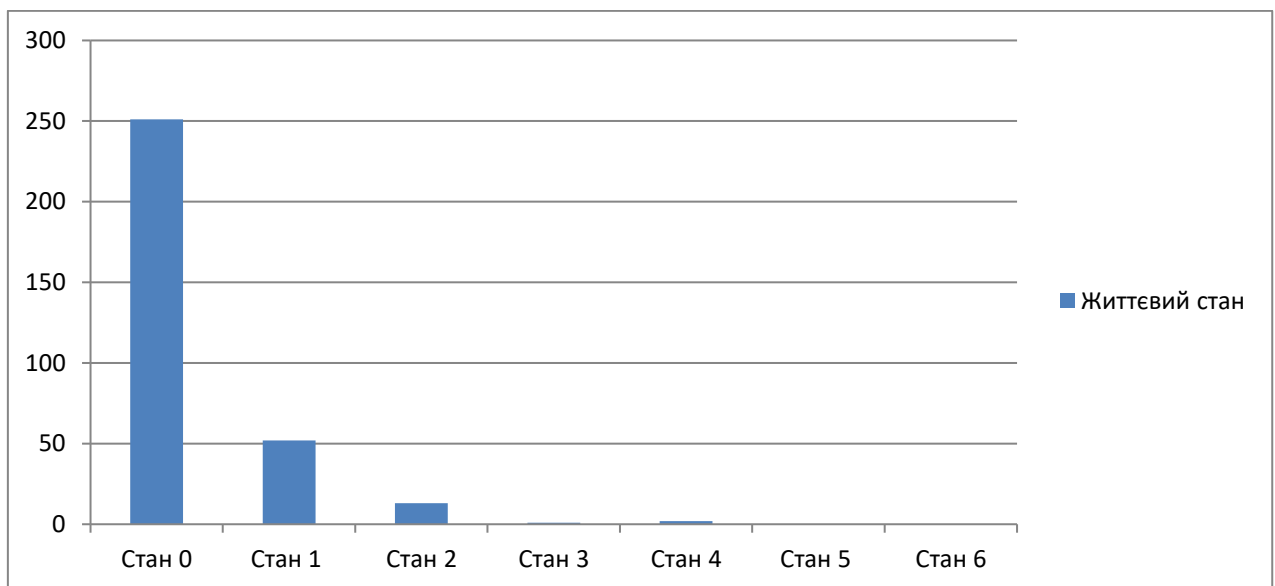
Таблиця 3.12 – Категорія стану деревних насаджень КЗДО № 241

№	Види	Категорія стану						
		0	1	2	3	4	5	6
1	Троянда садова гібридна	59	-	-	-	-	-	-
2	Троянда витка	3	-	-	-	-	-	-
3	Виноград європейський	1	-	-	-	-	-	-
4	Кампсис вкорінений	2	-	-	-	-	-	-
5	Бузок звичайний	73	6	-	-	-	-	-
6	Спірея середня	1	-	-	-	-	-	-
7	Спірея Вангутта	5	-	-	-	-	-	-
8	Ялівець лускатий форма «Blue Carpet»	1	-	-	-	-	-	-
9	Шипшина собача	1	3	-	-	-	-	-
10	Магонія падуболиста	1	-	-	-	-	-	-
11	Самшит вічнозелений	20	-	-	-	-	-	-
12	Садовий жасмин корончастий	4	-	-	-	-	-	-
13	Свидина криваво-червона	2	-	-	-	-	-	-
14	Гібиск сирійський	1	-	-	-	-	-	-
15	Барбарис Тунберга	2	-	-	-	-	-	-
16	Барбарис Тунберга форма «Admiration»	1	-	-	-	-	-	-
17	Форзиція європейська	3	2	-	-	-	-	-
18	Туя складчаста	2	-	-	-	-	-	-
19	Гірकोкаштан звичайний	-	14	1	-	-	-	-
20	Вишня звичайна	20	1	1	-	-	-	-
21	Шовковиця чорна	2	1	-	-	-	-	-
22	В'яз низький	3	4	3	-	-	-	-

Продовження таблиці 3.12

23	Горіх грецький	5	-	-	-	-	-	-
24	Береза повисла	1	2	-	-	-	-	-
25	Клен гостролистий	13	1	-	-	-	-	-
26	Клен ясенелистий	1	1	-	-	1	-	-
27	Слива домашня	4	5	1	-	-	-	-
28	Дуб звичайний	-	2	-	-	-	-	-
29	Тополя пірамідальна	4	6	3	-	-	-	-
30	Абрикос звичайний	-	1	1	1	-	-	-
31	Липа широколиста	2	2	-	-	-	-	-
32	Груша звичайна	-	-	2	-	-	-	-
33	Робінія псевдоакація	1	-	-	-	-	-	-
34	Горобина звичайна	4	-	-	-	-	-	-
35	Яблуня домашня	-	-	1	-	-	-	-
36	Карагана деревоподібна	9	1	-	-	1	-	-
Разом: 319		251	52	13	1	2	0	0

Діаграма 3.6 – Розподіл за категорією стану КЗДО №241

Отже, провівши аналіз даних, бачимо що домінуючою категорією стану є стан «0», тобто рослини без ознак ослаблення. У закладі № 182 стан «0» становить 56 % від загальної кількості, № 233 – 61 %, № 241 – 79 %. Тобто за рейтингом категорії стану перше місце належить КЗДО №2 41 (більша половина насаджень мають стан без ознак ураження), друге місце – КЗДО № 233, останнє місце – КЗДО № 182. Але в цілому, насадження всіх трьох закладів перебувають у доброму стані (рис. 3.3 – 3.5) і рідко зустрічаються екземпляри дерев і кущів у вкрай тяжкому стані (рис. 3.6).

Рис. 3.3. Озеленення КЗДО № 182

Рис. 3.4. Озеленення КЗДО № 233

Рис. 3.5. Озеленення КЗДО № 241

Рис. 3.6. Дупло (КЗДО № 182)

3.3.6. Розподіл за ступенями товщини

Ступінь товщини – це числовий інтервал, поділений по групах, до кожної з яких потрапляє дерево із певними параметрами діаметру стовбура. Тому у ході дослідження дитячих дошкільних навчальних закладів доцільно провести розподіл деревної рослинності за ступенями товщини стовбура. Всі результати наведені у таблицях 3.13 – 3.15 та діаграмах 3.7 – 3.9.

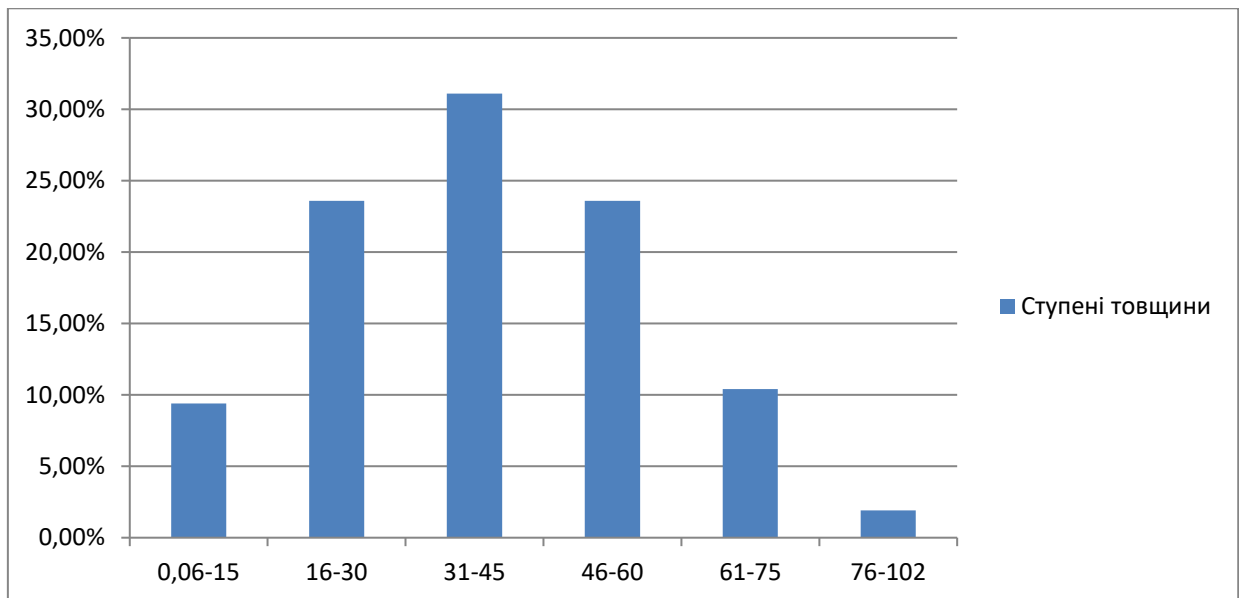
Таблиця 3.13 – Розподіл дерев за ступенями товщини КЗДО №182

№	Вид	Ступені товщини						Разом
		0,06-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-102	
1	Біота східна	1	-	-	-	-	-	1
2	Черемха пізня	-	2	2	-	-	-	4

Продовження таблиці 3.13

3	В'яз низький	1	4	1	1	3	-	10
4	Тополя китайська	-	1	2	9	4	2	18
5	Тополя біла	-	1	4	2	1	-	8
6	Липа широколиста	-	2	5	3	-	-	10
7	Липа дрібнолиста	1	-	1	1	-	-	3
8	Клен псевдоплатановий	2	-	3	4	-	-	9
9	Клен гостролистий	-	4	4	1	-	-	9
10	Верба вавилонська	-	-	-	-	1	-	1
11	Горобина звичайна	-	1	1	-	-	-	2
12	Слива домашня	1	-	-	-	-	-	1
13	Катальпа бігніонієвидна	1	1	-	-	-	-	2
14	Береза повисла	-	5	3	1	-	-	9
15	Горіх грецький	-	-	4	-	1	-	5
16	Слива відстовбурчена	-	2	-	-	-	-	2
17	Клен ясенелистий	-	-	-	-	1	-	1
18	Вишня звичайна	3	1	-	-	-	-	4
19	Гіркокаштан звичайний	-	1	3	3	-	-	7
Всього: шт./%		10/9,4	25/23,6	33/31,1	25/23,6	11/10,4	2/1,9	106

Діаграма 3.7 – Розподіл за ступенями товщини КЗДО № 182

Отже, згідно діаграми 3.7 бачимо, що переважаючими породами є дерева із ступенями товщини 31-45 см – це 31,1 % від усіх дерев на території дошкільного закладу, а найменше дерев із показником 76-102 см – це 1,9 %.

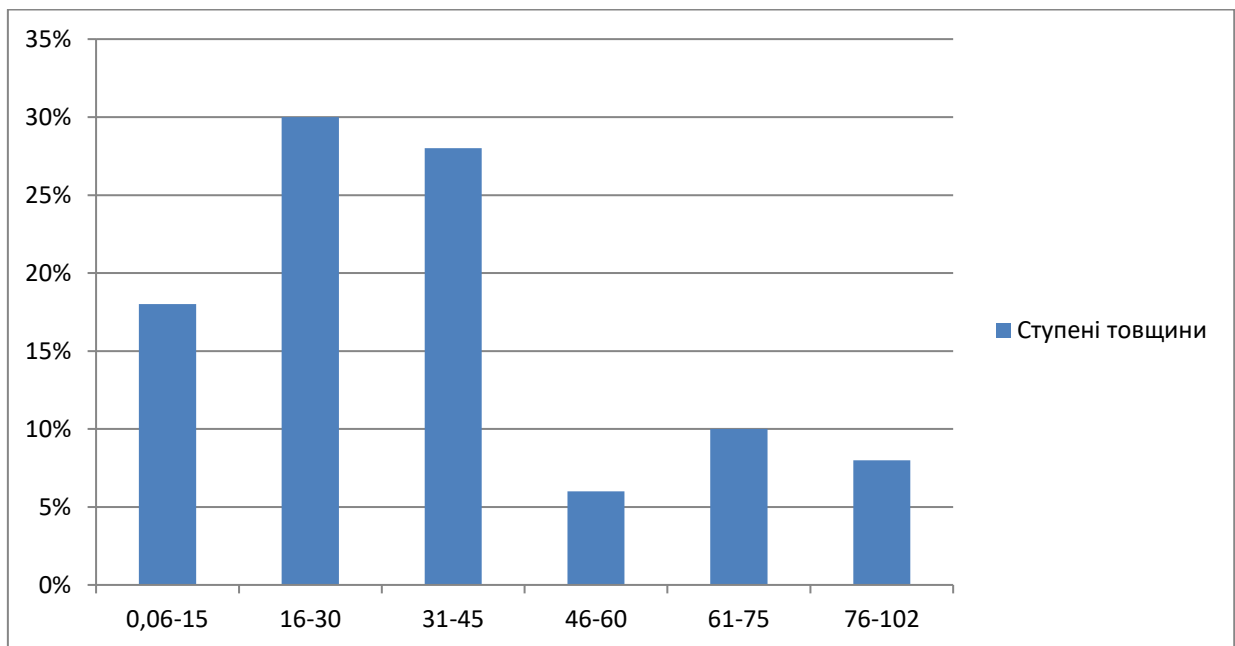
Таблиця 3.14 – Розподіл дерев за ступенями товщини КЗДО №233

№	Вид	Ступені товщини						Разом
		0,06-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-102	
1	В'яз низький	3	2	3	-	-	-	8

Продовження таблиці 3.14

2	Вишня звичайна	-	2	-	-	-	-	2
3	Горіх грецький	-	-	2	1	-	-	3
4	Береза повисла	-	7	3	-	-	-	10
5	Липа дрібнолиста	-	-	1	-	-	-	1
6	Клен гостролистий	2	-	2	1	1	-	6
7	Шовковиця чорна	2	1	-	-	-	-	3
8	Верба вавилонська	-	-	-	-	1	-	1
9	Катальпа бігنونієвидна	1	-	-	-	-	-	1
10	Тополя пірамідальна	-	-	-	1	3	4	8
11	Айлант найвищий	-	-	1	-	-	-	1
12	Горобина звичайна	1	2	-	-	-	-	3
13	Ялина колюча	-	1	1	-	-	-	2
14	Ялина колюча форма «Блакитна»	-	-	1	-	-	-	1
Всього: шт./%		9/18	15/30	14/28	3/6	5/10	4/8	50

Діаграма 3.8 – Розподіл за ступенями товщини КЗДО №233

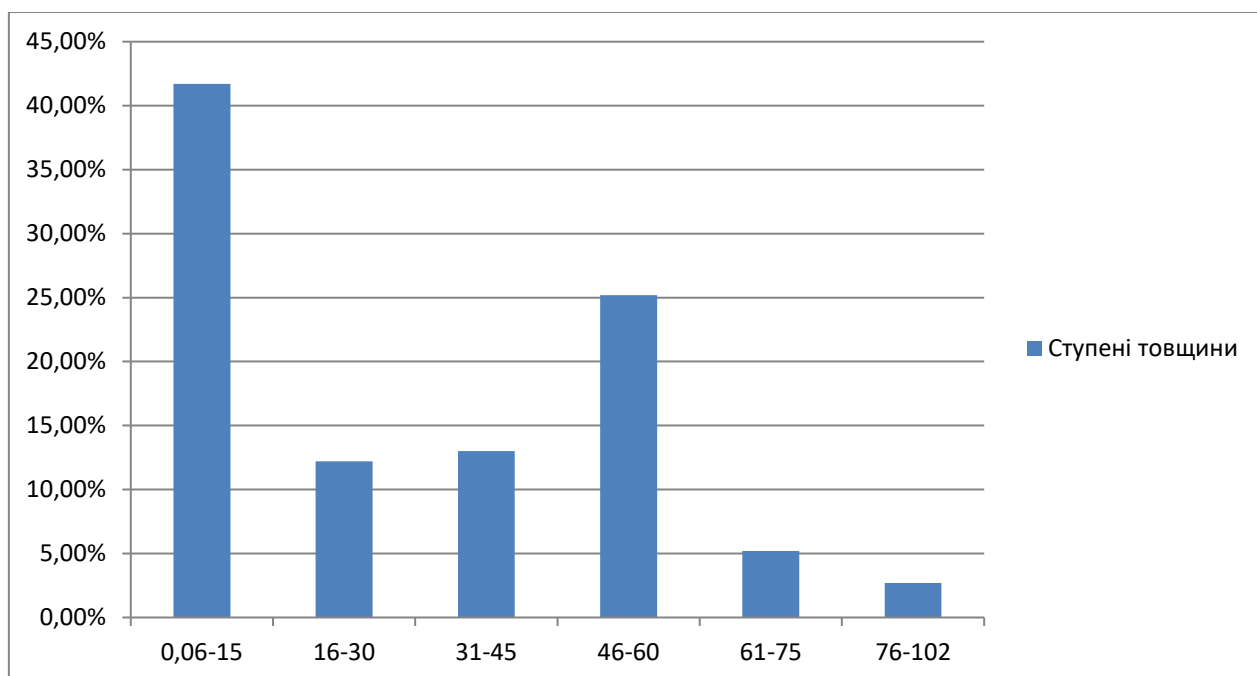
Отже, за наведеною діаграмою робимо висновок, що категорія ступеня товщини 16-30 см є переважаючою серед інших категорій наведеного насадження (30 %), а категорія з найменшою кількістю порід – це 46-60 см, на яку припадає 6% від усієї кількості дерев, що використані у озелененні закладу. Тому, робимо висновок, що дерева КЗДО № 233 є більш молодими за віковою ознакою, ніж дерева, що використані у озелененні дитячого садка № 182.

Таблиця 3.15 – Розподіл дерев за ступенями товщини КЗДО №241

№	Вид	Ступені товщини						Разом
		0,06-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-102	
1	Гіркокаштан звичайний	3	1	4	7	-	-	15
2	Вишня звичайна	20	2	-	-	-	-	22
3	Шовковиця чорна	2	1	-	-	-	-	3
4	В'яз низький	3	3	1	2	1	-	10
5	Горіх грецький	4	1	-	-	-	-	5
6	Береза повисла	-	-	3	-	-	-	3
7	Клен гостролистий	1	-	2	10	-	1	14
8	Клен ясенелистий	-	1	1	-	1	-	3
9	Слива домашня	8	2	-	-	-	-	10
10	Дуб звичайний	-	-	1	-	1	-	2
11	Тополя пірамідальна	-	-	-	8	3	2	13
12	Абрикос звичайний	-	1	1	1	-	-	3
13	Липа широколиста	1	1	1	1	-	-	4
14	Груша звичайна	1	-	1	-	-	-	2
15	Робінія псевдоакація	1	-	-	-	-	-	1
16	Горобина звичайна	4	-	-	-	-	-	4
17	Яблуня домашня	-	1	-	-	-	-	1
Всього: шт./%		48/41,7	14/12,2	15/13,0	29/25,2	6/5,2	3/2,7	115

Діаграма 3.9 – Розподіл за ступенями товщини КЗДО № 241

Отже, робимо висновок, що найбільше на території закладу зустрічаються дерева зі ступенями товщини 0,06-15 см, майже половина від усієї кількості дерев (41,7 %), а найменше значення – це 76-102 см (2,7 %).

Тому деревні насадження КЗДО № 241 є більш молодими, ніж насадження попередніх закладів.

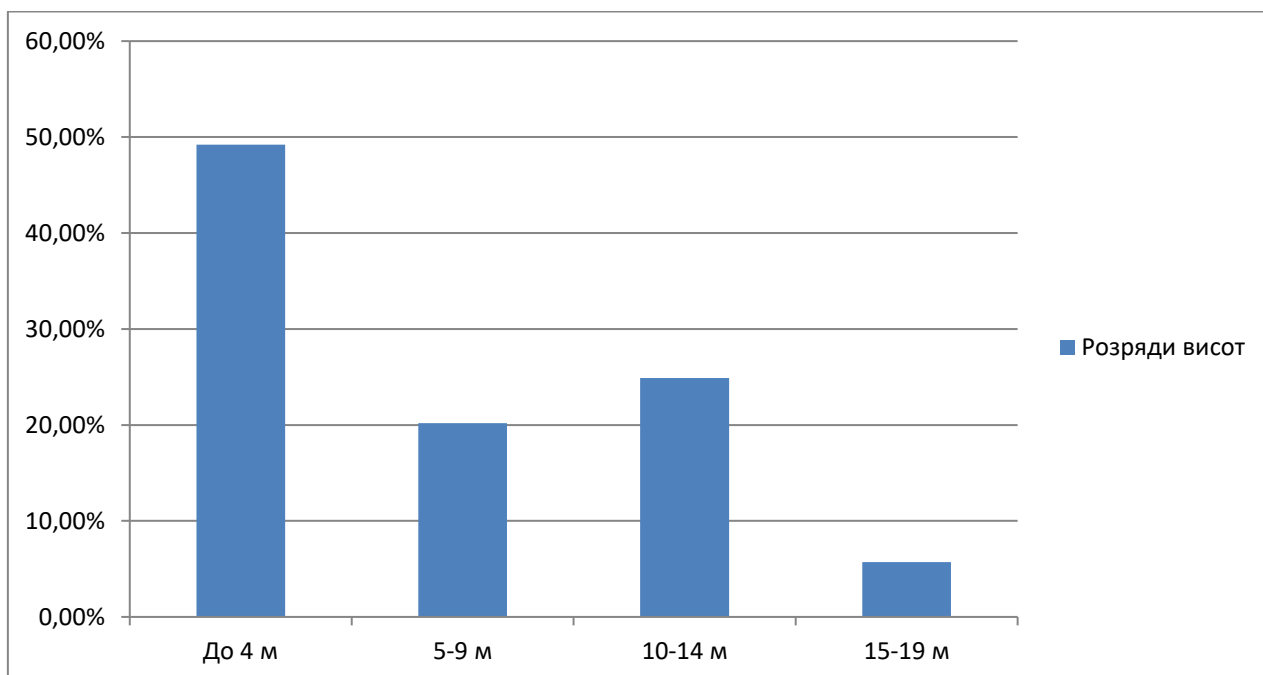
3.3.7. Розподіл за розрядами висот

У ході проведення інвентаризації деревних насаджень було визначено висоти дерев та чагарників, розподіл яких наведено у таблицях 3.16 – 3.18 та діаграмах 3.10 – 3.12.

Таблиця 3.16 – Розподіл за розрядами висот насаджень КЗДО № 182

№	Вид	Розподіл висота, м				Разом
		до 4	5-9	10-14	15-19	
1	Троянда садова гібридна	11	-	-	-	11
2	Спірея середня	49	-	-	-	49
3	Бузок звичайний	9	-	-	-	9
4	Ялівець козацький	9	-	-	-	9
5	Сніжноягідник білий	2	-	-	-	2
6	Самшит вічнозелений	1	-	-	-	1
7	Пухироплідник калинолистий	2	-	-	-	2
8	Садовий жасмин корончастий	2	-	-	-	2
9	Бруслина Форчуна	1	-	-	-	1
10	Біота східна	1	-	-	-	1
11	Черемха пізня	-	4	-	-	4
12	В'яз низький	2	5	-	4	11
13	Тополя китайська	-	-	14	4	18
14	Тополя біла	-	2	3	3	8
15	Липа широколиста	-	5	5	-	10
16	Липа дрібнолиста	-	1	2	-	3
17	Клен псевдоплатановий	-	3	6	-	9
18	Клен гостролистий	-	7	2	-	9
19	Верба вавилонська	-	1	-	-	1
20	Горобина звичайна	1	1	-	-	2
21	Слива домашня	1	-	-	-	1
22	Катальпа бігнонієвидна	1	1	-	-	2
23	Береза повисла	1	1	7	-	9
24	Горіх грецький	-	3	2	-	5
25	Слива відстовбурчена	-	2	-	-	2
26	Клен ясенелистий	-	-	1	-	1
27	Вишня звичайна	2	2	-	-	4
28	Гірकोкаштан звичайний	-	1	6	-	7
Всього: шт./%		95/49,2	39/20,2	48/24,9	11/5,7	193

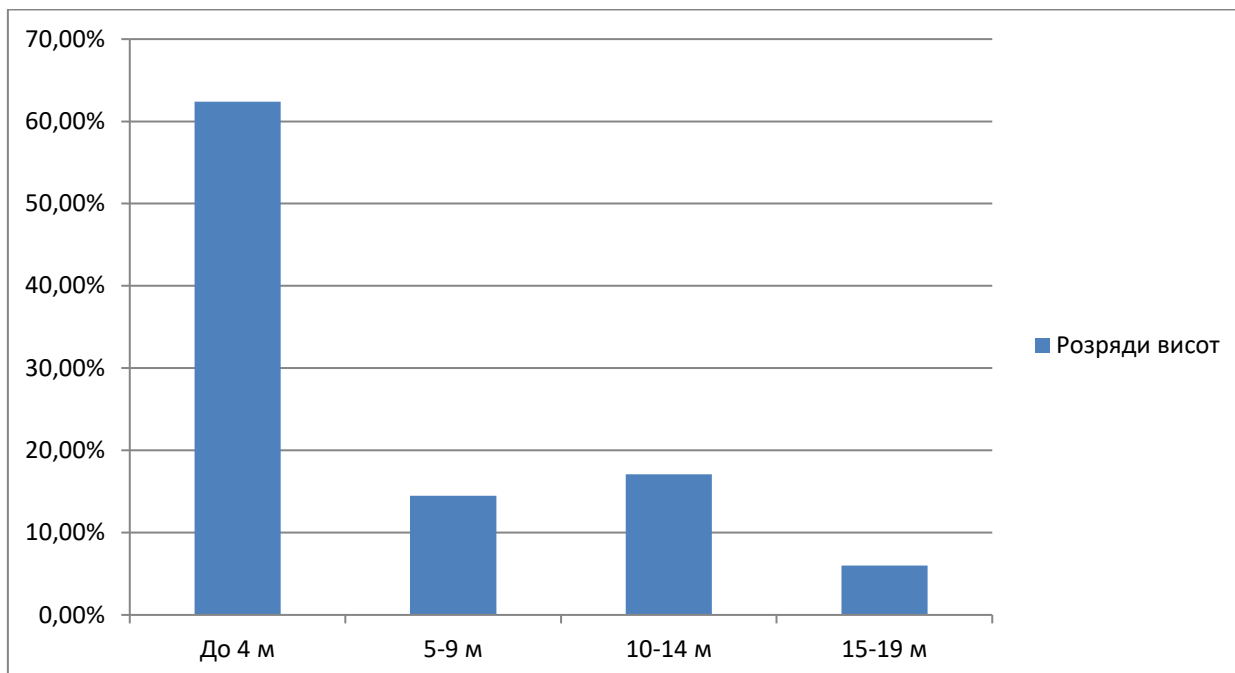
Діаграма 3.10 – Розподіл за розрядами висот насаджень КЗДО № 182

Таблиця 3.17 – Розподіл за розрядами висот насаджень КЗДО № 233

№	Вид	Розподіл висота, м				Разом
		до 4	5-9	10-14	15-19	
1	Троянда садова гібридна	1	-	-	-	1
2	Спірея середня	9	-	-	-	9
3	Спірея Вангутта	2	-	-	-	2
4	Бузок звичайний	52	-	-	-	52
5	Шипшина собача	2	-	-	-	2
6	Бирючина звичайна	1	-	-	-	1
7	В'яз низький	1	5	2	-	8
8	Вишня звичайна	-	2	-	-	2
9	Горіх грецький	-	2	1	-	3
10	Береза повисла	-	2	8	-	10
11	Липа дрібнолиста	-	-	1	-	1
12	Клен гостролистий	2	1	2	1	6
13	Шовковиця чорна	2	1	-	-	3
14	Верба вавилонська	-	-	-	1	1
15	Катальпа бігнонієвидна	1	-	-	-	1
16	Тополя пірамідальна	-	-	4	4	8
17	Айлант найвищий	-	-	-	1	1
18	Горобина звичайна	-	3	-	-	3
19	Ялина колюча	-	1	1	-	2
20	Ялина колюча форма «Блакитна»	-	-	1	-	1
Всього: шт./%		73/62,4	17/14,5	20/17,1	7/6,0	117

Діаграма 3.11 – Розподіл за розрядами висот насаджень КЗДО № 233

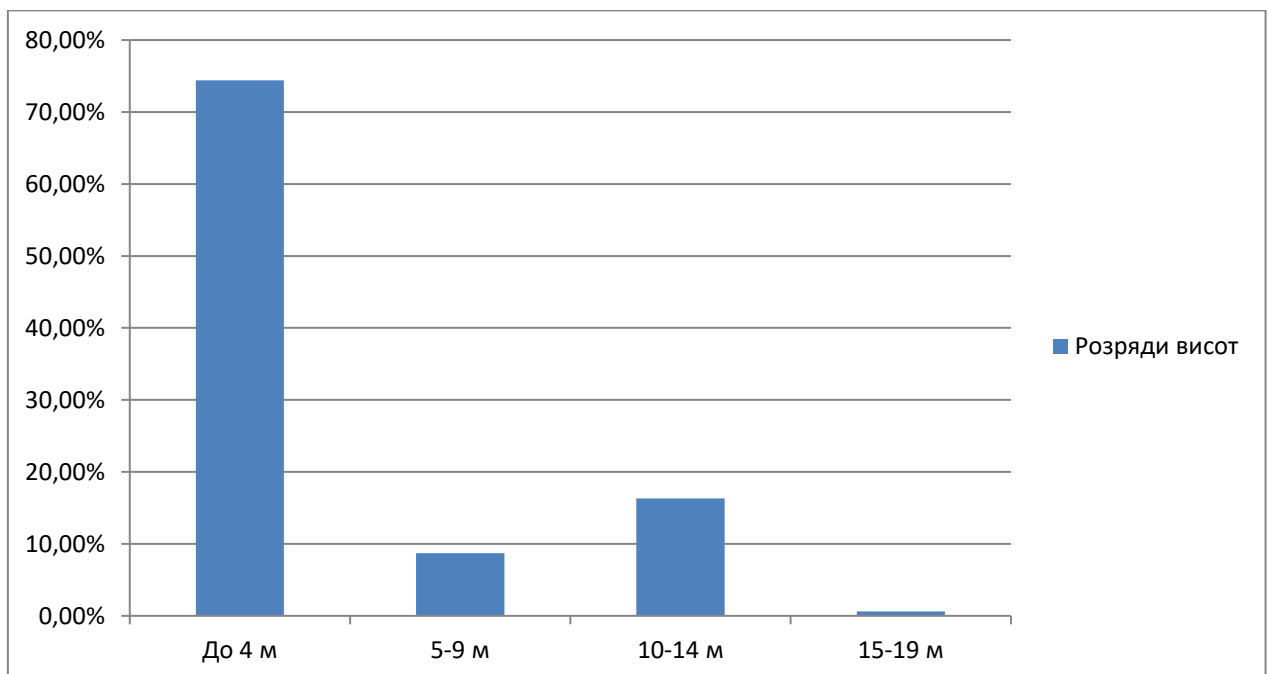
Таблиця 3.18 – Розподіл за розрядами висот насаджень КЗДО № 241

№	Вид	Розподіл висота, м				Разом
		до 4	5-9	10-14	15-19	
1	Троянда садова гібридна	59	-	-	-	59
2	Бузок звичайний	79	-	-	-	79
3	Спірея середня	1	-	-	-	1
4	Спірея Вангутта	5	-	-	-	5
5	Ялівець лускатий форма «Blue Carpet»	1	-	-	-	1
6	Шипшина собача	3	1	-	-	4
7	Магонія падуболиста	1	-	-	-	1
8	Самшит вічнозелений	20	-	-	-	20
9	Садовий жасмин корончастий	4	-	-	-	4
10	Свидина криваво-червона	2	-	-	-	2
11	Гібіск сирійський	1	-	-	-	1
12	Барбарис Тунберга	2	-	-	-	2
13	Барбарис Тунберга форма «Admiration»	1	-	-	-	1
14	Форзиція європейська	5	-	-	-	5
15	Туя складчаста	2	-	-	-	2
16	Гірकोкаштан звичайний	3	-	12	-	15
17	Вишня звичайна	13	9	-	-	22
18	Шовковиця чорна	1	2	-	-	3
19	В'яз низький	1	4	4	1	10
20	Горіх грецький	4	1	-	-	5
21	Береза повисла	-	-	3	-	3
22	Клен гостролистий	1	-	13	-	14

Продовження таблиці 3.18

23	Клен ясенелистий	-	2	1	-	3
24	Слива домашня	6	4	-	-	10
25	Дуб звичайний	-	-	2	-	2
26	Тополя пірамідальна	-	-	12	1	13
27	Абрикос звичайний	1	1	1	-	3
28	Липа широколиста	1	1	2	-	4
29	Груша звичайна	1	-	1	-	2
30	Робінія псевдоакація	-	1	-	-	1
31	Горобина звичайна	4	-	-	-	4
32	Яблуня домашня	-	1	-	-	1
33	Карагана деревоподібна	11	-	-	-	11
Всього: шт./%		233/74,4	27/8,7	51/16,3	2/0,6	313

Діаграма 3.12 – Розподіл за розрядами висот насаджень КЗДО № 241

Отже, провівши вищенаведені розрахунки, можна узагальнити результати: КЗДО №182 найбільша категорія по розряду висот – до 4 м (49,2%), найменше – 15-19 м (5,7%). КЗДО №233 – найбільше також до 4 м (62,4%), найменше – 15-19 м (6%). КЗДО №241 – найбільше до 4 м (74,4%), а найменше 15-19 м (0,6%). На ці показники впливає наявність чагарників у озелененні, тому переважна частина розподілу висот складає саме категорія до 4 м. Дуже рідко у озелененні закладів трапляються високі дерева, тому серед наведених закладів максимальна висота дерев складає 15 м.

3.3.8. Підрахунок кількісного загального складу насаджень

Загалом, провівши підрахунок кількісного складу деревних насаджень трьох дошкільних навчальних закладів, можна створити наступний ряд:

- КЗДО №241 – 319 деревних рослин (36 видів);
- КЗДО №182 – 199 деревних рослин (29 видів);
- КЗДО №233 – 118 деревних рослин (21 вид).

Наступний етап – підрахунок загальної кількості видів рослин на території закладів (таблиця 3.19).

Таблиця 3.19 – Загальний кількісний склад насаджень закладів

№	Назва виду	Кількість екземплярів, шт.			Всього, шт.
		№182	№233	№241	
1	Троянда садова гібридна	11	1	59	71
2	Спірея середня	49	9	1	59
3	Спірея Вангутта	-	2	5	7
4	Бузок звичайний	9	52	79	140
5	Ялівець козацький	9	-	-	9
6	Ялівець лускатий форма «Blue Carpet»	-	-	1	1
7	Сніжноягідник білий	2	-	-	2
8	Самшит вічнозелений	1	-	20	21
9	Пухироплідник калинолистий	2	-	-	2
10	Садовий жасмин корончастий	2	-	4	6
11	Шипшина собача	-	2	4	6
12	Магонія падуболиста	-	-	1	1
13	Бирючина звичайна	-	1	-	1
14	Свидина криваво-червона	-	-	2	2
15	Гібіск сирійський	-	-	1	1
16	Барбарис Тунберга	-	-	2	2
17	Барбарис Тунберга форма «Admiration»	-	-	1	1
18	Форзиція європейська	-	-	5	5
19	Карагана деревоподібна	-	-	11	11
20	Бруслина Форчуна	1	-	-	1
21	Біота східна	1	-	-	1
22	Туя складчаста	-	-	2	2
23	Черемха пізня	4	-	-	4
24	В'яз низький	11	8	10	29
25	Тополя китайська	18	-	-	18
26	Тополя біла	8	-	-	8
27	Тополя пірамідальна	-	8	13	21
28	Липа широколиста	10	-	4	14
29	Липа дрібнолиста	3	1	-	4

Продовження таблиці 3.19

30	Клен псевдоплатановий	9	-	-	9
31	Клен гостролистий	9	6	14	29
32	Клен ясенелистий	1	-	3	4
33	Верба вавилонська	1	1	-	2
34	Горобина звичайна	2	3	4	9
35	Слива домашня	1	-	10	11
36	Слива відстовбурчена	2	-	-	2
37	Катальпа бігніонієвидна	2	1	-	3
38	Береза повисла	9	10	3	22
39	Горіх грецький	5	3	5	13
40	Яблуня домашня	-	-	1	1
41	Робінія псевдоакація	-	-	1	1
42	Вишня звичайна	4	2	22	28
43	Гірकोкаштан звичайний	7	-	15	22
44	Шовковиця чорна	-	3	3	6
45	Айлант найвищий	-	1	-	1
46	Ялина колюча	-	2	-	2
47	Ялина колюча форма «Блакитна»	-	1	-	1
48	Дуб звичайний	-	-	2	2
49	Абрикос звичайний	-	-	3	3
50	Груша звичайна	-	-	2	2
51	Троянда витка	-	-	3	3
52	Виноград європейський	-	-	1	1
53	Кампсис вкорінений	6	1	2	9
Всього:		199	118	319	636
Кількість видів:		29	21	36	53

Отже, було проведено підрахунок загального кількісного складу на території дошкільних закладів і загальна кількість деревних рослин у озелененні трьох закладів житлового масиву «Західний» становить 636 видів. Також спільними видами, які зустрічаються у всіх закладах – це троянда садова гібридна, спірея середня, бузок звичайний, в'яз низький, клен гостролистий, горобина звичайна, береза повисла, горіх грецький, вишня звичайна і кампсис вкорінений, загалом 10 видів.

3.3.9. Квіткове оформлення дошкільних закладів

Квіткове оформлення – важливий елемент у озелененні закладу. За допомогою однорічників, дворічників, багаторічників створюються композиції у вигляді клумб, рабток, міксбордерів, партерів, альпінаріїв. Щодо квіткового озеленення дитячих закладів, то найчастіше серед

оформлення ДНЗ міста Дніпро обирають клумби. Клумби – це ділянка, будь-якої геометричної форми (квадрат, прямокутник, овал, коло), діаметр якої коливається від 0,75 м до 6 м. Клумби найкраще створювати безперервного цвітіння, тобто після відцвітання однієї рослини, починає квітнути інша. Так вона буде декоративна від ранньої весни до пізньої осені [40].

Серед однорічних рекомендується левкой, нагідки, чорнобривці, колеус, петунія, сульфінія, біденс, вербена, каталантус, льон, красоля, сальвія, немезія, целозія, чорнушка, альтернатера, безсмертник, ешольція, матіола, лунарія та багато інших. Серед витких однорічників можна застосувати іпомею, кобею. Дворічники – гайлардія, гвоздика бородата і садова, мальва рожева, стокротки, фіалка двоколірна, незабудка тощо. Багаторічники – флокс шиловидний, флокс волотистий, півонія трав'яниста, вероніка, монарда, хоста, волошка садова, деревій, пижмо, очиток видний, материнка, шавлія, золотарник, геленіум, геліантус, декоративні злаки – ковила, костриця, вівсяниця, лагурус, кортадерія, міскантус тощо. Найчастіше у закладах для озеленення клумб застосовуються півники бородані, волошка садова, геліантус осінній, очиток видний, тобто багаторічні рослини. Однорічні та дворічні квіткові рослини зустрічаються рідко у озелененні ДНЗ.

Квіткове оформлення КЗДО №182. У дошкільному закладі серед квіткового оформлення зустрічаються клумби (рис. 3.7 – 3.9): вздовж будівлі, на ігрових майданчиках. Квітковий асортимент: хоста подорожникова, хоста ланцетолиста, щитник чоловічий, енотера Друмонда, хризантема китайська, очиток білий, очиток їдкий, очиток видний, барвінок малий, ірис бородатий, ірис низький, флокс волотистий, чорнобривці розлогі, юкка нитчаста, волошка підбілена, суниця лісова, півонія трав'яниста, айстра китайська, ехінацея пурпурова, фіалка рогата, лізімахія точкова, анемона японська, геліантус осінній, айстра бордюрна, гвоздика сиза, традесканція синя, купина лікарська, лілія гібридна, конвалія звичайна. Загалом всі квітково-трав'янисті рослини ростуть хаотично і не впорядковані, тому клумби у багатьох

випадках виглядають негарно. Серед квіткового оформлення поруч із декоративними рослинами можуть зростати городні культури: помідор їстівний, горох посівний, огірок посівний, перець однорічний, паслін бульбоносний, кріп городній. Тому рекомендація – впорядкувати клумби декоративні рослини окремо від городніх. Також у деяких випадках спостерігається невідповідність умов зростання, наприклад, хоста росте на сонячній ділянці (рис. 3.10), хоча хоста – це тіньолюбна рослина і любить зростати у тіні, під пологом дерев.

Рис. 3.7. Квіткове оформлення

Рис. 3.8. Клумба вздовж будівлі

Рис. 3.9. Багаторічники у озелененні

Рис. 3.10 Зростання хости на сонці

Квіткове оформлення КЗДО №233. У цьому навчальному закладі, як і в попередньому зустрічаються тільки клумби (рис. 3.11 – 3.12): біля головної будівлі, вздовж паркану. Квітковий асортимент: геліантус осінній,

традесканція синя, ірис бородатий, очиток видний, хоста подорожникова, щитник чоловічий, лілійник рудуватий, імперата циліндрична, льон блакитний, хоста ланцетна, півонія трав'яниста, волошка підбілена, чорнобривці розлогі, нарцис вузьколистий. Городні культури: горох посівний, помідор їстівний, кріп городній, перець однорічний, гарбуз твердокорий різновид кабачок. На території закладу клумби впорядковані біля входу, на ігрових майданчиках – клумби з декоративних та городніх культур.

Рис. 3.11 Клумби в озелененні

Рис. 3.12 Багаторічники у озелененні

Квіткове оформлення КЗДО № 241. На території дошкільного навчального закладу присутні клумби із декоративно-квітучими та городніми культурами. Декоративно-листяні та квітучі рослини у озелененні: чорнобривці розлогі, гвоздика сиза, нагідки лікарські, цибуля декоративна, лаванда вузьколиста, конвалія звичайна, аквілегія звичайна, півонія трав'яниста, ірис бородатий, хоста подорожникова, гайлардія остиста, волошка підбілена, геліантус осінній, очиток видний, цинія витончена, очиток білий, айстра китайська, юка нитчаста, ехінацея пурпурова, мірабіліс нічна красуня, флокс волотистий, анемона дібровна, хризантема китайська, півники низькі, гвоздика китайська, традесканція синя. Також у озелененні присутня клумба, на якій висаджені гайлардія остиста, хоста подорожникова, очиток білий, півники бородаті, але спостерігається невідповідність умов

зростання – хоста висаджена на сонці, тому рекомендуємо прибрати її із сонячної ділянки і пересадити у тінь. Також хости використані у якості поодиноких екземплярів або у центрі клумби, але на сонячних ділянках.

Частина північної межі вздовж паркану озеленена рядовими посадками з юки нитчастої, півників бородатих та півників гібридних (рис. 3.13). Загалом стан клумб сприятливий, за ними доглядають, знищують бур'яни та підрізають декоративні рослини.

Городні культури: помідор їстівний, квасоля звичайна, петрушка кучерява, буряк столовий, цибуля городня, селера звичайна, гарбуз твердокорий різновид кабачок, огірки звичайний, паслін бульбоносний, полуниця садова. Загалом городні культури на території упорядковані, вони висаджені трикутними секторами, кожний з яких облямований декоративний поліпропіленом (рис. 3.14).

Рис. 3.13. Клумби у озелененні

Рис. 3.14. Городні культури

Таблиця 3.20 – Декоративно-квіткові рослини в озелененні закладів

№	Назва рослини	КЗДО №182	КЗДО №233	КЗДО №241
1	Хоста подорожникова	+	+	+
2	Хоста ланцетолиста	+	+	-
3	Щитник чоловічий	+	+	-
4	Енотера Друмонда	+	-	-
5	Хризантема китайська	+	-	+
6	Очиток білий	+	-	+
7	Очиток їдкий	+	-	-
8	Очиток видний	+	+	+
9	Барвінок малий	+	-	-
10	Півник бородатий	+	+	+
11	Півник низький	+	-	+

Продовження таблиці 3.20

12	Флокс волохистий	+	-	+
13	Чорнобривці розлогі	+	+	+
14	Юка нитчаста	+	-	+
15	Волошка підбілена	+	+	+
16	Суниця лісова	+	-	-
17	Півонія трав'яниста	+	+	+
18	Айстра китайська	+	-	+
19	Ехінацея пурпурова	+	-	+
20	Фіалка рогата	+	-	-
21	Лізімахія точкова	+	-	-
22	Анемона японська	+	-	-
23	Геліантус осінній	+	+	+
24	Айстра бордюрна	+	-	-
25	Гвоздика сиза	+	-	+
26	Традесканція синя	+	+	+
27	Купина лікарська	+	-	-
28	Лілія гібридна	+	-	-
29	Конвалія звичайна	+	-	+
30	Лілійник рудуватий	-	+	-
31	Імперата циліндрична	-	+	-
32	Льон блакитний	-	+	-
33	Нарцис вузьколистий	-	+	-
34	Нагідки лікарські	-	-	+
35	Цибуля декоративна	-	-	+
36	Лаванда вузьколиста	-	-	+
37	Аквілегія звичайна	-	-	+
38	Гайлардія остиста	-	-	+
39	Цинія витончена	-	-	+
40	Мірабіліс нічна красуня	-	-	+
41	Анемона дібровна	-	-	+
42	Гвоздика китайська	-	-	+
Всього: 42 вида		29 видів	14 видів	26 видів

Отже, за аналізом таблиці 3.20 можна зробити висновок, що загалом на території дошкільних навчальних закладів житлового масиву «Західний» зустрічаються 42 вида квіткових та декоративно-листяних трав'янистих рослин. Спільними видами, які присутні у озелененні трьох закладів є хоста подорожникова, очиток видний, півник бородатий, чорнобривці розлогі, волошка підбілена, півонія трав'яниста, геліантус осінній, традесканція синя – загалом 8 видів. Також на території закладів ростуть отруйні рослини, які не можна вирощувати у подібних установах: КЗДО №182 – купина лікарська і конвалія звичайна, КЗДО №241 – конвалія звичайна.

3.3.10. Загальний стан озеленення, благоустрою території та рекомендації щодо покращення стану

Загалом досліджені дошкільні навчальні заклади із 60 – 80-х рр. ХХ століття. Стан головних будівель сприятливий, на відміну від елементів благоустрою та деяких компонентів озеленення.

КЗДО № 182. Загалом на території закладу в озелененні невелика кількість чагарників, практично відсутні хвойні рослини (поодинокі екземпляри ялівцю козацького, біоти східної), тому вони не забезпечать декоративності осінньо-зимового ландшафту. Чагарники: живопліт із спіреї середньої використаний у рядовій посадці вздовж центральної алеї, що прямує до центрального входу до закладу. Спірея середня використана декілька разів у моновидових групах на газоні. Рекомендуємо пересадку у живопліт вздовж центральної алеї. Також на території закладу спірея середня зустрічається у поодиноких екземплярах, часто в тіні дерев із значним зниженням декоративності, зрідженням крони. Бузок звичайний у озелененні закладу, на наш погляд, використаний зовсім невдало: окремі екземпляри висаджені під пологом дерев, деякі висаджені вздовж паркану з великими проміжками між ними. Рекомендуємо перегрупувати у нових посадках бузок на газоні середніми групами по 5 – 7 рослин, або більш щільною рядовою посадкою (1 – 1,2 м – відстань між рослинами) вздовж паркану, що є межею території для прогулянок певної вікової групи дітей.

Рекомендуємо розширити кількість і асортимент чагарників у озелененні, за рахунок сніжнягідника білого, спіреї японської, гібіскуса сирійського, смородини золотистої та хвойні рослини. Самшит не використовуємо через ураження самшитовою вогнівкою.

На території закладу можна зустріти поодинокі екземпляри дерев, які є самосівом, серед них: клен гостролистий (*Acer platanoides* L.) – 1 екз., горіх грецький (*Juglans regia* L.) – 8 екз., шовковиця чорна (*Morus nigra* L.) – 8 екз., в'яз низький (*Ulmus pumila* L.) – 1 екз.

Дуже мало молодих дерев у озелененні, про що свідчать дані щодо діаметру стовбура. По периметру закладу вздовж паркану залишки рядових посадок з тополі китайської та тополі білої і невдалі сухостійні екземпляри минулих років (рис. 3.15). З інвазійних видів деревних рослин, які з 2023 року не рекомендовані для використання у лісотвірних заходах, на території закладу представлені тільки в'яз низький та клен ясенелистий. Вдало використані клени гостролисті та клени – явори невеликими групами на газонах біля альтанок і прогулянкових майданчиків. В тіні дерев розташовані лави, столи для відпочинку дітей. Асортимент дерев досить невеликий. При створенні проєкта реконструкції насаджень та його реалізації рекомендуємо ввести в озеленення наступні види аборигенних рослин: клен польовий, берека лікарська, горобина проміжна. Серед інтродуцентів при розширенні асортименту зробити акцент на клен сріблястий, катальпа бігніонієвидна, церціс канадський, ялина колюча форма «Блакитна», сосна гірська, кипарисовик Лавсона, туя західна форма «Danica».

По периметру для маскуванню непоказного паркану при відсутності фінансування для його оновлення рекомендовані наступні ліани для вертикального озеленення: західна і південна частини території – кампсис повзучий, дикий виноград п'ятилисточковий, ломиніс білий; з північної та східної – гірчак бальджуанський, дикий виноград п'ятилисточковий. Гірчак характеризується високими темпами приросту за вегетаційний період, цвітінням у другій половині літа – на початку осені та достатньою тіньовитривалістю.

Елементи благоустрою на дитячих майданчиках морально та фізично застаріли (рис. 3.16 – 3.18). Через закриття закладу у зв'язку з воєнним станом на території України з лютого 2022 року обладнання на території дитячих майданчиків не доглянуте, потребує зняття старої фарби та нового своєчасного фарбування. Це стосується столів, лав, пісочниць, гірок, гоїдалок, альтанок, рукоходів, дерев'яних хатинок тощо. Ремонту потребують альтанки: заміна дерев'яної підлоги, окремі дошки, якої

прогнили, запали та є травмонебезпечними у разі відкриття закладу для дітлахів. Обладнання майданчиків потребує скоріше не оновлення, а повної заміни, оскільки рукоходи та залишки гойдалок зразка 1980-х років не відповідають сучасним вимогам щодо розвитку та вихованню дітей. Поламани гойдалки, з шин та старого керма сформовані дитячі автомобілі – це все вказує не тільки на нестачу відповідного фінансування, але й на відчайдушні спроби працівників та батьків створити умови для ігор дітей.

Рис. 3.15. Сухостої

Рис. 3.16. Елементи благоустрою

Рис. 3.17. Споруди на території

Рис. 3.18. Обладнання для ігор дітей

КЗДО №233. Територія закладу є невеликою, найменшою серед наявних дитсадків. Головна будівля знаходиться у сприятливому стані, на відміну від елементів благоустрою. Паркан, яким огорожено заклад знаходиться у не належному стані. З боку центрального входу паркан у гарному стані, а з інших сторін – ні. З північної частини деякі секції потребують ремонту і навіть заміни, бо можна помітити великі діри у

паркані, які можуть загрожувати вихованцям закладу й тому паркан не виконує своє функціональне призначення (рис. 3.19). Також він потребує фарбування, бо старий шар фарби є застарілим. Але також паркан можна оздобити шляхом озеленення, наприклад, замаскувати непоказний паркан гірчаком бальджуанським, який характеризується високими темпами приросту. Паркан демонтують також і дерева, які були висіяні самосівом і через не своєчасне їх видалення, рослини вирости і вриваються у паркан, переважно це в'яз низький, шовковиця чорна та робінія псевдоакація. Тому рекомендуємо видалити ці дерева, які заважають паркану і руйнують його.

Біля західної частини паркану знаходиться насип будівельного сміття із залишків цегли, кафелю, сітки, уламків бетону тощо, який вже почав заростати хмелем. Тому цей насип потребує негайного вивозу за межі закладу у відповідні місця. Також потребують вивозу і автомобільні шини, які розкидані біля зруйнованої частини паркану.

Обладнання на дитячих майданчиках перебуває у задовільному стані. Обладнання залишилося з часів відкриття закладу і його оновлюють шляхом фарбування. Загалом деякий час його не фарбували, тому зовнішній вигляд перебуває у не належному стані (рис. 3.20). Старий шар фарби облущився, особливо це помітно на дерев'яних лавах, шинах, які слугують для ігор дітей, пісочницях. Тому рекомендуємо оновити обладнання шляхом фарбування.

Хоч територія закладу невелика, але у озелененні дуже мало використано видів рослин, як деревних, так і трав'янистих. Загалом на території закладу 20 деревних видів – серед кущів: троянда садова гібридна, спірея середня, спірея Вангутта, бузок звичайний, шипшина собача, бирючина звичайна. Тому необхідно розширити асортимент видів і, наприклад, використати у озелененні наступні види чагарників: будлея Давида, вейгела квітуча, дейція шорстка, форзиція європейська, пухироплідник калинолистий, кизильник горизонтальний, мигдаль трилопатевий, ці рослини будуть ефектно виглядати як і у групах, так і у якості солітера. Також на території закладу мало видів хвойних порід, всього

3 екземпляра – це ялина колюча і її декоративна форма. Рекомендуємо розширити асортимент хвойних рослин, так як вони ефектно виглядатимуть протягом усього року і забезпечать декоративність території закладу взимку. Наприклад, можна використати – сосна гірська (її карликові форми), туя західна (форма «Смарагд», «Брабант», «Даніка»), ялівець козацький, ялівець скельний, біота східна, псевдотсуга Мензіса. Із хвойних рослин та декоративно-квітучих кущів можна створити міксбордер.

Серед дерев у озелененні використані клен гостролистий, в'яз низький, вишня звичайна, горіх грецький, береза повисла, липа дрібнолиста тощо, але ці дерева є досить дорослими, а молодих дерев у насадженні не зустрічається, тому рекомендуємо оновити асортиментний склад деревних порід і використати такі види: клен гостролистий (форма «Друмонді», форма «Крімсон Кінг»), верба козяча, клен сріблястий, черемха звичайна, церціс європейський, обліпіха крушиновидна.

Рис. 3.19. Зруйнований паркан

Рис. 3.20. Обладнання майданчика

КЗДО №241. Дитячий садок характеризується найбільшою площею серед інших наведених дитсадків і видовий склад більш різноманітний. Частина паркану з північної межі закладу зазнає деформації та руйнації через самосійні екземпляри клена ясенелистого, які намагаються видалити робітники закладу (рис. 3.21). Також паркан з північної та східної частини

потребує оновлення шляхом фарбування або озеленення (дикий виноград п'ятилисточковий, гірчак бальджуанський, ломиніс білий).

Обладнання на майданчиках у доглянутому вигляді, хоча це обладнання зразка 1970-х років, але воно пофарбоване та присутнє сучасне обладнання (рис. 3.22). На території закладу є альтанки для відпочинку дітей із цегли, межі кожної альтанки розмежовані стриженими смугами із бузка звичайного, у цьому випадку бузок у озелененні використаний вдало. На задній частині території є алея, вздовж якої висаджені троянди, але покриття алеї перебуває у поганому стані із багатьма тріщинами та ямами, тому покриття доріжки потребує оновлення.

У озелененні використані 36 видів деревних рослин. Серед чагарників – це троянда садова гібридна, бузок звичайний, спірея середня, шипшина собача тощо. Вони використані у якості груп, солітерів, стрижених живоплотів. Присутні одиничні екземпляри магонії падуболистої, садового жасмина корончастого, свидини криваво-червоної, гібіск сирійського, тому рекомендуємо розширити кількісний склад цих декоративних чагарників, особливо більше використати у озелененні свидини криваво-червоної, бо завдяки їй можна гарно озеленити ландшафт взимку (декоративні яскраво-червоні пагони). Також можна рекомендуємо у озелененні більше використати хвойних рослин: декоративні форми туї західної та біоти східної, ялина колюча форма «Глаука», ялівець козацький, ялівець віргінський. Також взимку озеленювати території можна за рахунок рослини з декоративними плодами: сніжноягідник білий, калина звичайна.

Серед дерев використані гіркокаштан звичайний, тополя пірамідальна, клен гостролистий, береза повисла, горіх грецький, в'яз низький тощо, в основному дерева ростуть у якості рядових посадок вздовж алей, паркану та солітерів на майданчику. Можна урізноманітнити асортиментний склад деревних порід та використати у озелененні декоративні форми листяних дерев, серед них: слива Піссарді, клен ясенелистий ф.«Фламінго», клен

гостролистий ф.«Друмонді», в'яз шорсткий ф.«Пендула», озеленення закладу у такому випадку буде виглядати більш цікаво і різноманітно.

Рис. 3.21. Клен у паркані

Рис. 3.22. Обладнання майданчика

3.3.11. Проект озеленення частини території КЗДО №182

У ході проведення інвентаризації дитячих дошкільних закладів житлового масиву «Західний» було сформовано ідею озеленення невеликої частини території закладу № 182. Біля головної будівлі вздовж головних алей розташована невелика ділянка у формі прямокутної трапеції (рис. 3.23). Ця ділянка взагалі не озеленена, на ній росте лише бур'яниста рослинність, серед яких злакові трави та кульбаба лікарська. Ця ділянка по всьому периметру огорожена невисоким бордюром. За словами працівників закладу ця ділянка раніше була озеленена декоративними чагарниками і трав'янистими рослинами, але рослини невдовзі загинули, тому більше ця ділянка не озеленювалася. Головна задача озеленення – надати закладу привабливого, естетичного вигляду, так як це парадна зона і тому повинна бути візитною картою дитячого закладу. Найчастіше на парадну зону прикуто найбільшу увагу, тому ця зона повинна бути вміло і вдало озеленена і справляти на відвідувачів закладу найбільше враження.

Шляхом вимірювання рулеткою, було визначено розміри ділянки (форма і розміри ділянки зображені на рис. 3.24).

Рис. 3.23. Ділянка біля будівлі

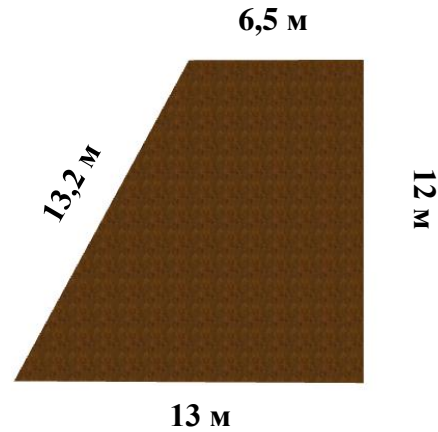

Рис. 3.24. Розміри і форма ділянки

Через нестачу відповідного фінансування працівники закладу не можуть виділили багато коштів на озеленення цієї ділянки, тому для оздоблення клумби у парадній зоні буде запропоновано невелика кількість рослинного асортименту. Значно полегшує задачу озеленення те, що на ділянці немає декоративних рослин і їх те потрібно включати у проєкт. Через незвичну форму ділянки (прямокутна різностороння трапеція) ставало завдання вдало озеленити цю частину, тому нижче запропоновано план (рис. 3.25) із застосуванням геометричних форм для створення квітника.

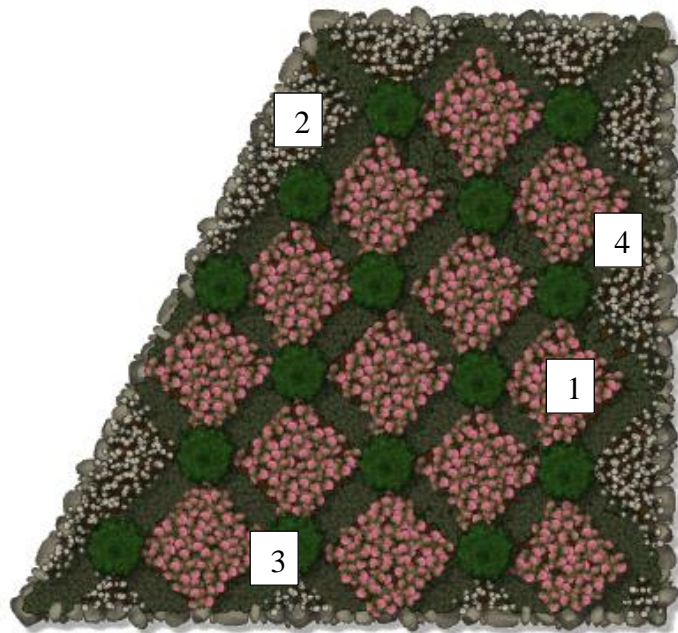

Рис. 3.25. План проєктованого квітника

Для створення квітника запропоновані багаторічні рослини, асортиментна відомість яких наведена у таблиці 3.21.

Таблиця 3.21 – Асортиментна відомість запропонованих рослин

№ з/п	Умовне позначення	Назва виду (українська і латинська)	Кількість, шт.
1		Обрієта гібридна 'Лукас' (<i>Aubrieta hybrida</i> 'Lucas' Adans.)	50
2		Роговик Біберштейна (<i>Cerastium biebersteinii</i> DC.)	25
3		Туя західна форма 'Даніка' (<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Danica')	15
4		Яглиця звичайна форма 'Варієгата' (<i>Aegopodium podagraria</i> L. 'Variegata')	50

Хоча асортимент квітника невеликий, але він буде виглядати декоративно протягом усіх сезонів, особливо у період цвітіння квіткових рослин. Також запроєктований квітник представлений у форматі 3D (рис. 3.22 та рис. 3.23).

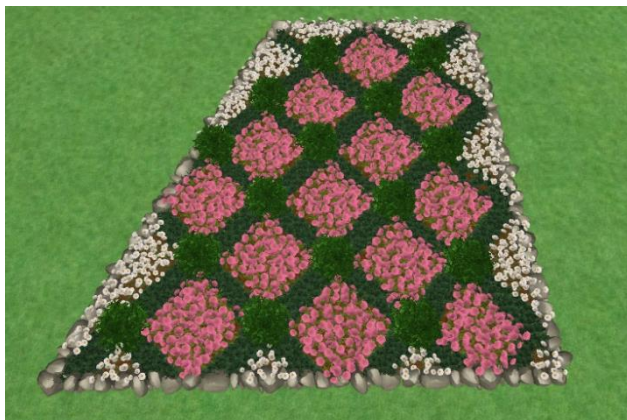

Рис. 3.22. Проект квітника

Рис. 3.23. Квітник у перспективі

Обрієта гібридна 'Лукас' (*Aubrieta hybrida* 'Lucas' Adans.) – це ґрунтопокривний кущик із ефектними бузково-малиновими квітками, дуже добре переносить спеку. Розростається дуже швидко на відкритих сонячних ділянках. Це ранньоквітучий сорт, цвітіння якого починається у березні-квітні [38].

Роговик Біберштейна (*Cerastium biebersteinii* DC.) – це ґрунтопокривний багаторічний кущик, стійкий до посухи та морозів.

Цвітіння починається навесні, утворюючи білий килим. Квіти дрібні, білі. Також роговик декоративний за рахунок сизо-зеленого листя. Зростає на відкритих сонячних ділянках [45].

Туя західна форма 'Даніка' (*Thuja occidentalis* L. 'Danica') – висота дорослої рослини становить 0,5 – 0,8 м. Декоративна у будь-яку пору року. Зростає на сонячних ділянках або у напівтіні. Хвоя в туї м'яка, густа, насиченого світло-зеленого кольору. Морозостійка, стійка до ураження хворобами та шкідниками. Взимку хвоя набуває зелено-бурого кольору [49].

Яглиця звичайна форма 'Варієгата' (*Aegopodium podagraria* L. 'Variegata') – це невисока, ґрунтопокривна рослина. Листя трійчастоперисте, зеленого кольору із білою облямівкою. Квітки дрібні, білі. Декоративна за рахунок листя. Швидкоростучий, не вибагливий сорт [54].

4. ОХОРОНА ПРАЦІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

4.1. Загальне значення охорони праці

У сучасному світі, у зв'язку із розвитком технологій, людина дуже часто піддається шкідливому впливу, травмам, трапляються різного роду нещасні випадки. Все частіше у наш час трапляються надзвичайні ситуації, під час яких людина повинна швидко зорієнтуватися і захистити себе і оточуючих від негативного впливу.

Охорона праці – це система усталених норм, які спрямовані на збереження здоров'я людини під час робочого процесу.

За статистикою Міжнародної організації праці (МОП) щорічно у світі 270 млн. працівників потерпають від нещасних випадків на виробництві, з них 220 тис. гине. І з кожним роком ця статистика все більш зростає. В Україні, згідно статистики, кожний 18 нещасний випадок – смертельний. В Україні були проведені дослідження і визначено п'ять причин виникнення надзвичайних ситуацій зі смертельним наслідком:

- 1) Невиконання правил безпеки на робочих місцях і відсутність належного контролю за виробничим процесом;
- 2) Не забезпечення працівників засобами індивідуального захисту у разі виникнення надзвичайної ситуації;
- 3) Повільне впровадження засобів індивідуальної та колективної безпеки;
- 4) Застаріле обладнання на робочих місцях;
- 5) Необізнаність працівників та керівників основним правилам та нормам у галузі охорони праці [34].

Отже, людина повинна розуміти всі ризики та наслідки під час робочого процесу, особливо коли це працівник ДНЗ, так як він несе відповідальність не тільки за своє життя, а й десятків дітей і від його обізнаності у сфері охорони праці залежить майбутня доля вихованців дошкільного навчального закладу.

4.2. Вимоги з питань охорони праці у дошкільних закладах

Згідно наказу Міністерства освіти та науки України від 14.02.2019 року було закріплено інструктивно-методичні рекомендації «Організація роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти». Згідно рекомендацій було затверджено ряд норм і правил для працівників у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

1. Створення безпечних умов для навчання і розвитку дітей

Для того щоб вихованці закладів освіти почувалися комфортно потрібно створити сприятливі умови для навчання, ігор, відпочинку згідно усіх санітарно-гігієнічних вимог. Тому при облаштуванні середовища потрібно керуватися такими основними принципами: універсальність, динамічність, раціональний поділ простору, врахування психологічних закономірностей для нормального розвитку дітей.

Керівник закладу або довірена особа повинна відповідально здійснювати контроль у всіх сферах охорони праці і у разі не відповідності умов налагоджувати ситуацію. Всі іграшки, обладнання, контроль за станом приміщення повинні відповідати нормам і не нести негативного впливу на життя і здоров'я дітей.

2. Пожежна безпека

Керівник закладу повинен здійснювати контроль і затвердити протипожежний режим, порядок якого наведений нижче:

- план евакуації та утримання шляхів евакуації;
- проїзди та стоянки для транспортних засобів у разі виникнення надзвичайних ситуацій;
- у разі пожежі потурбуватися про відключення електромережі;
- огляд приміщення до і після робочого процесу;
- проведення інструктажів та перевірки знань працівників освіти на знання протипожежної безпеки;
- належний догляд за засобами протипожежної безпеки або у разі виникнення повна заміна.

Також керівник та працівники ДНЗ повинні знати перелік дій у разі виникнення пожежної небезпеки. Він складається: оповіщення працівників та вихованців закладу; послідовність евакуації; виклик пожежних підрозділів (телефон 101), у разі необхідності швидкої медичної допомоги (телефон 103); вимкнення електромережі; застосування засобів пожежогасіння.

Для того щоб навчити вихованців правилам пожежної безпеки потрібно проводити інструктажі, облаштувати куточок пожежної безпеки з інформаційними плакатами, ознайомити з засобами пожежогасіння.

3. Електробезпека

Електробезпека – важлива вимога по облаштуванню дитячих навчальних закладів і необхідно кожен заклад освіти правилами влаштування електроустановок. Перш за все потрібно звернути увагу на заходи, спрямовані на безпечну експлуатацію електроустанов. Тому були сформовані вимоги безпечної експлуатації електрогосподарства:

- освітлення вхідних дверей, спортивних майданчиків, алей;
- дверцята комунікаційних люків повинні бути завжди закриті;
- на електроустановки потрібно мати паспорти;
- повинен бути наказ керівника закладу про призначення відповідального за електрогосподарство;
- вхідні двері у електрощитову кімнату повинні бути постійно замкнені і оббиті з обох боків, на зовнішній стороні дверей обов'язково повинен бути напис «Обережно! Електрична напруга»;
- усі електричні щити повинні бути замкнені і на них повинен бути також знак застереження;
- систематично повинен проводитися нагляд за всіма приладами електрогосподарства і у разі необхідності проведення ремонтних заходів або повна заміна електроприладів.

Так як і з пожежною безпекою, так і з електробезпекою, потрібно проводити інструктажі з дітьми та працівниками щодо інформування та

застереження у разі виникнення надзвичайних ситуацій пов'язаних із електрикою.

4. Облаштування безпеки на території закладу

Небезпека може спіткати навіть у безпечних місцях, тому працівникам закладу освіти потрібно потурбуватися про безпечне середовище на подвір'ї і облаштувати його згідно встановлених вимог і правил. Отже, задача працівників – уникнення всіх можливих факторів ризику, які можуть зашкодити дитині, серед них:

- у разі появи отруйних рослин негайно видаляти їх;
- уникати появи тварин на території;
- можливість проникнення на територію небезпечних відвідувачів (у разі виникнення ситуації викликати поліцію за телефоном 102);
- взимку потрібно всі майданчики та доріжки очищати від льоду;
- збивати бурульки на даху;
- вчасно очищати територію від сміття, відходів (очищають шляхом вивезення, спалювати на території закладу заборонено);
- стежити за станом головної будівлі, господарських споруд і у разі необхідності проведення ремонтних робіт;
- поблизу навчального закладу не повинно бути будівельного майданчика [32].

5. Охорона праці в умовах війни

Відповідно до наказу Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 року було ухвалено Концепцію безпеки закладів освіти, мета якої – організація освітнього процесу у належних і безпечних умовах. Згідно цього наказу на території усіх навчальних закладів потрібно облаштувати укриття згідно усіх вимог, яке повинно пройти перевірку на надійність використання. Укриття слугує місцем захисту для працівників закладу та вихованців і повинно бути розраховане на існуючу кількість людей, які перебувають у закладі освіти.

Особливої уваги треба привернути до того, що це діти дошкільного віку, тому фахівці рекомендують оздобити приміщення або розмалювати, щоб діти могли відволіктись. Також вихователям потрібно правильно організувати процес навчання у разі повітряної тривоги, щоб зняти напругу у дітей. Рекомендується в укриття мати настільні ігри, іграшки, набори для малювання, писання, дидактичні ігри, технічні засоби навчання тощо.

У закладі дошкільної освіти повинен бути сформований чіткий план дій у разі виникнення сигналу повітряної тривоги і це означає, що учасники навчального процесу повинні покинути приміщення і перейти в укриття. Переміщаються діти двома колонами із довіреними особами або вихователями. Щоб відволікти дітей можна їм запропонувати гру або руханку. Біля укриття повинні бути інформаційні показники. В укритті вихователь повинен перевірити по списку усіх дітей.

До укриття разом із дітьми повинен йти медичний працівник і у кожному укритті, згідно вимог МОН, повинна бути укомплектована аптечка. До завершення повітряної тривоги діти мають перебувати виключно в укритті під наглядом вихователя, навіть за проханням батьків працівники не мають права відпустити дитину додому.

У випадку обстрілів, коли працівники і діти не встигли дістатися укриття, вони повинні відійти від вікон і застосувати правило двох стін, так як перша стіна бере на себе силу вибуху, а друга стіна лише руйнується [31].

ВИСНОВКИ

1. У ході проведення досліджень та отриманих результатів на території комунальних закладів дошкільної освіти № 182, № 233 та № 241 зростає 53 видів деревних рослин, які належать до 2 відділів, 20 порядків, 24 родин, 43 родів. Серед них 5 родів – до відділу голонасінні, 38 родів – до відділу покритонасінні. Також було встановлено найчисленнішу родину – це Розові (*Rosaceae*), яка репрезентована в озелененні 14 видами.

2. Загалом деревно-чагарникова рослинність трьох навчальних закладів житлового масиву «Західний» налічує 636 рослин, з них у КЗДО № 182 – 199 деревних рослин (29 видів), КЗДО № 233 – 118 деревних рослин (21 вид) та у КЗДО № 241 – 319 деревних рослин (36 видів).

3. Був проведений розподіл деревної рослинності за життєвими формами і встановлена переважаюча біоморфа у представлених закладах освіти – дерево. Наступне місце за чисельністю у всіх закладів займає біоморфа кущ і лише невеликий відсоток складає біоморфа ліана.

4. Розподіл видів дослідних ділянок на аборигенні та інтродуковані показав, що відсоток виділених груп майже однаковий, але у закладах № 182 та № 241 все ж аборигенної рослинності більше (на 4% і на 6% відповідно), а у закладі № 233 на 16% більше інтродуцентів.

5. Розподіл за категорією стану показав, що домінуючою категорією стану деревних рослин є стан «0», тобто рослини без ознак ослаблення. У закладі № 182 стан «0» становить 56 % від загальної кількості, у закладі № 233 – 61%, у закладі № 241 – 79%. Тобто за рейтингом категорії стану перше місце належить КЗДО № 241 (більша половина насаджень має стан без ознак ураження), друге місце – КЗДО № 233, останнє місце – КЗДО № 182.

6. Розподіл дерев за ступенями товщини показав, що переважаючими породами на території КЗДО № 182 є дерева із ступенями товщини 31-45 см – це 31,1% від усіх дерев на території дошкільного закладу, а найменше дерев із показником 76-102 см – це 1,9%. КЗДО № 233 –

16-30 см є переважаючою серед інших категорій (30 %), а категорія з найменшою кількістю порід – це 46-60 см, на яку припадає 6 %. КЗДО № 241 – 0,06-15 см, майже половина від усієї кількості дерев (41,7 %), а найменше значення – це 76-102 см (2,7 %).

7. Результати розподілу дерев за розрядами висот – КЗДО № 182 найбільша категорія по розряду висот – до 4 м (49,2 %), найменше – 15-19 м (5,7 %), КЗДО № 233 – найбільше також до 4 м (62,4 %), найменше – 15-19 м (6 %), КЗДО № 241 – найбільше до 4 м (74,4 %), а найменше 15-19 м (0,6 %).

8. На території дошкільних навчальних закладів житлового масиву «Західний» зустрічаються 42 вида квіткових та декоративно-листяних трав'янистих рослин. Кількість спільних видів, які присутні у озелененні трьох закладів – 8 видів. В цілому, квіткове оформлення є впорядкованим, рекомендуємо систематизувати кожен клумбу і окремо розмістити грядки з городніми культурами.

9. За характеристикою та аналізом загального стану озеленення та благоустрою території були зроблені висновки, які дозволяють констатувати, що всі досліджені заклади потребують оновлення як елементів озеленення, так і обладнання на дитячих майданчиках. Обладнання залишилося ще з часів відкриття закладів і потребує оновлення або повної заміни, бо у деяких випадках ці елементи благоустрою є травмонебезпечними. Щодо деревно-чагарникової рослинності, то за ступенем товщини дерев видно, що вони є достатньо старими і у деяких випадках залишаються на території сухостої минулих років, які знижують декоративність загального стану озеленення.

10. Для озеленення парадної частини КЗДО № 182 запропонований проєкт квітника з використанням наступних видів: обрієта гібридна 'Лукас', роговик Біберштейна, туя західна західна 'Даніка' та яглиця звичайна 'Варієгата'.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аборигенні та інтродуковані рослини. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-aboryhenni-ta-introdukovani-roslyny-642461.html>
2. Агафонов Н.В., Іванова І.А., Мамонов Е.В. Декоративне садівництво: Колос, 2000. 320 с.
3. Архів погоди. URL: <https://meteopost.com/weather/archive/>
4. Астахова О.В., Крупа Т.М. Сад вашої мрії. Харків: Константа, 2007. 320 с.
5. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с.
6. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво. Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ: Вища школа, 2001. 299 с.
7. Будова кристалічного фундаменту. URL: <https://studfile.net/preview/5370397/page:2/>
8. Бунін В.О. Квітникарство. Львів: Світ, 1994. 151 с.
9. Верещагіна П.М., Коваленко О.А., Чепак О.І. Технологія озеленення населених місць: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2015. 104 с.
10. Географія Дніпропетровської області. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
11. Гільперт В.В. Конспект лекцій «Основи законодавства України з охорони праці». Боярка: ПП «Рута», 2010. 66 с.
12. Дніпропетровська область. URL: <https://lyubosvit.com.ua/ua/region/dnipropetrovska-oblast/>
13. Доброчаєва Д.Н., Котов М.І., Прокудін Ю.Н. Визначник вищих рослин України. Київ: Наукова думка, 1987. 548 с.
14. Додаток до наказу МОН України «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
15. Заячук В.Я. Дендрологія. Підручник. Львів: Апріорі, 2008. 656 с.

16. Зовнішньоекономічні зв'язки Дніпропетровської області. URL: <https://prirodacehram.blogspot.com/>
17. Іщук Л.П., Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Л.А. Квітникарство. Біла Церква, 2014. 292 с.
18. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія. Київ: Вища школа, 2003. 199 с.
19. Карта ґрунтів Дніпропетровської області. URL: <https://geomap.land.kiev.ua/obl-3.html>
20. Клімат міста. URL: <https://gorod.dp.ua/pogoda/?pageid=44>
21. Коваленко А.А. Містобудування та територіальне планування. Вип. 53, 2014. 208 с.
22. Колєнкїна М.С. Озеленення населених місць. Конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекєтова, 2019. 125 с.
23. Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №182 Дніпровської міської ради. URL: <https://dp.isuo.org/preschools/view/id/40535>
24. Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №233 Дніпровської міської ради. URL: <https://dp.isuo.org/preschools/view/id/40540>
25. Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №241 Дніпровської міської ради. URL: <https://dp.isuo.org/preschools/view/id/40545>
26. Кохно М.А. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева і кущі. Голонасінні. Київ: Вища школа, 2001. 207 с.
27. Крижановська Н.Я., Вотїнов М.А., Смірнова О.В. Основи ландшафтної архітектури та дизайну. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекєтова, 2019. 349 с.
28. Кульбіда М.І. Сучасний стан клімату України. Проблеми охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки. Вип. 35. 2013. 130 с.

29. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2005. 455 с.
30. Липа О.Л., Добровольський Г.А. Ботаніка. Систематика вищих і нижчих рослин. Київ: Вища школа, 1975. 399 с.
31. Лист МОН України «Про організацію безпечного освітнього простору у закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-organizaciyu-bezpechnogo-osvitnogo-prostoru-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti-ta-obladnannya-ukrittiv>
32. Лист МОН України «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у дошкільних навчальних закладах». URL: <https://mon.gov.ua/npa/shodo-organizaciyi-roboti-ta-dotrimannya-vimog-z-pitan-ohoroni-praci-ta-bezpeki-zhittedyialnosti-u-zakladah-doshkilnoyi-osviti>
33. Литвинова Л.І., Левон Ф.М. Зелені насадження і охорона навколишнього середовища. Київ: Здоров'я, 1986. 65 с.
34. Млавець Ю.Ю. Охорона праці. Конспект лекцій. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 56 с.
35. Мусієнко С.І. Експлуатація садово-паркових об'єктів: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 94 с.
36. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження переліку інвазійних видів із значною здатність до неконтрольованого поширення, заборонених до використання у процесі відтворення лісів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0641-23#Text>
37. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних норм та правил, влаштування, обладнання, утримання дошкільних навчальних закладів та організації життєдіяльності дітей». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1370-13#Text>

38. Обрієта гібридна ‘Лукас’ URL: <https://landshaft.info/uk/obriyeta/490-aubrieta-hybrida-lucas>
39. Озеленення міст: чому важливо жити не в кам’яних джунглях. URL: <https://ecolog-ua.com/news/ozelenennya-mist-chomu-vazhlyvo-zhyty-ne-v-kamyanyh-dzhunglyah>
40. Павленко Л.Г. Ландшафтне проектування. Дизайн саду. Фенікс, 2005. 192 с.
41. Паньків З.П. Ґрунти України: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2017. 112 с.
42. Природні зони України. Степ. URL: <https://disted.edu.vn.ua/courses/learn/13108>
43. Пушкар В.В., Жирнов А.Д., Вільгельм-Швадчак О.К. Дизайн квітників: Навчальний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2003. 134 с.
44. Річки, що впадають у найбільші водосховища України. URL: https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/richki-scho-vpadayut-u-naybilshivo-doskhovischa-ukraini
45. Роговик Біберштейна (сріблястий). URL: <https://yaskravaklumba.com.ua/ua/shop/product/yaskolka-bibershteyna-serebristaya>
46. Рослини-аборигени Нижнього Дністра. URL: <https://dnister.in.ua/articles/144041/roslini-aborigeni-nizhnogo-dnistra-cikavi-fakti-ne-tilki-probile-latattya>
47. Синько Б., Огаренко Ю. Реконструкція та благоустрій зелених зон. Київ, 2021. 103 с.
48. Совгіра С.В. Нові перспективні культури для рекреаційного використання в озелененні. Збірник наукових статей «ІІІ-го Всеукраїнського з’їзду екологів з міжнародною участю». Том 1. Вінниця, 2011. 265 с.
49. Туя західна ‘Даніка’. URL: <https://landshaft.info/uk/thuja/712-thuja-occidentalis-danica>

50. Урбанізація – що це таке, причини, види і наслідки урбанізації. URL: <https://termin.in.ua/urbanizatsiia/>
51. Цимбал Т.В. Проектні пропозиції щодо формування зелених насаджень на території дитячого садка. Кривий Ріг, 2020. 8 с.
52. Черноносова Т.О. Міське зелене будівництво: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. 68 с.
53. Черняк В.М., Бочелюк О.І. Озеленення ділянки дошкільного навчального закладу. Тернопіль: Богдан, 2010. 392 с.
54. Яглиця звичайна ‘Варієгата’. URL: <https://lotosk.com.ua/uk/aegopodium-podagraria-variegata-snyt>

ДОДАТКИ

Додаток А

Місцерозташування дослідних ділянок на мапі міста Дніпро

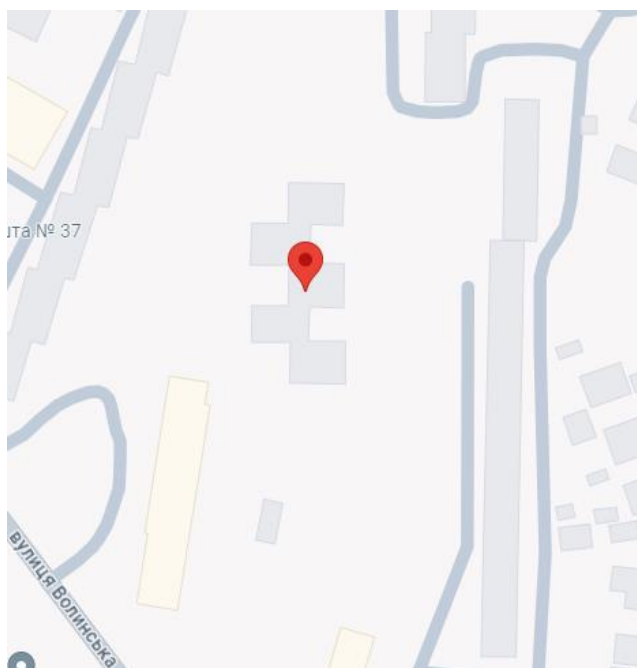

Рис. В.1. КЗДО №182

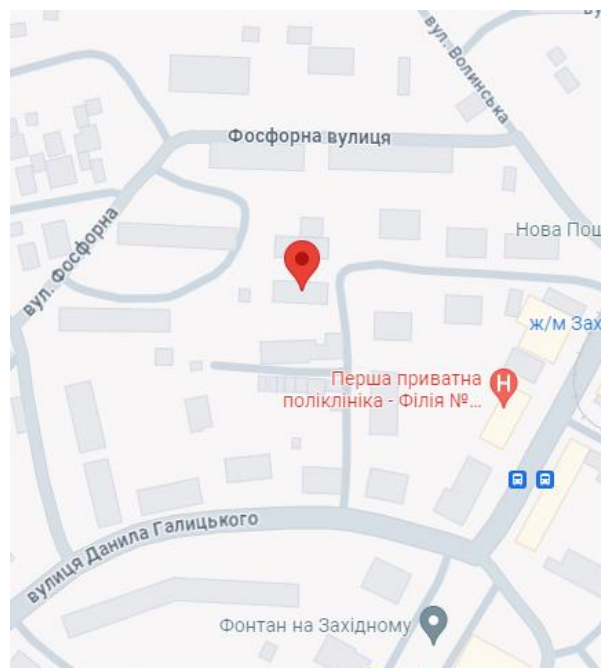

Рис. В.2. КЗДО №233

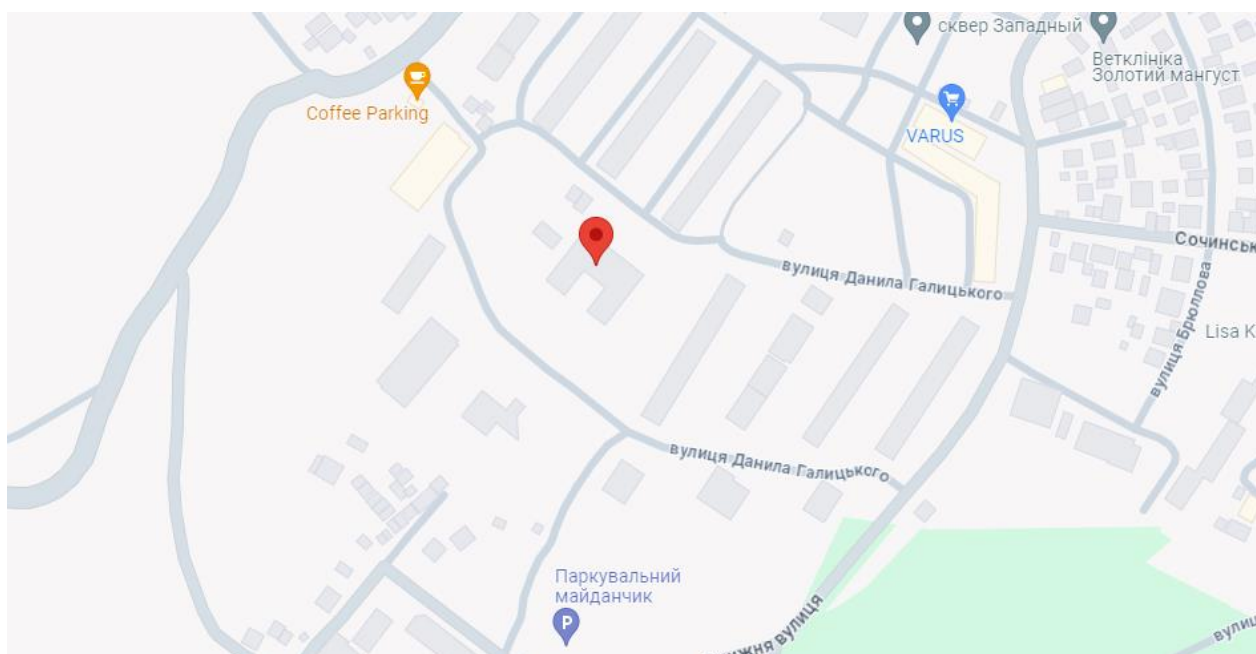

Рис. В.3. КЗДО №241

Додаток Б

Інвентаризаційні відомості зелених насаджень на території комунальних закладів дошкільної освіти міста Дніпро

Таблиця 1. Видовий склад насаджень КЗДО № 182 (вул. Волинська, 10, Дніпро)

№	Вид рослини	D, см	Висота, м	Кат. стану	Ж.ф.	Примітка
1	Троянда садова гібридна	-	1,7	2	Кущ	Іржа на листі
2	Троянда садова гібридна	-	1,5	1	Кущ	-
3	Троянда садова гібридна	-	0,5	2	Кущ	-
4	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
5	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
6	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
7	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
8	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
9	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
10	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
11	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
12	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	Формований живопліт вздовж доріжки
13	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
14	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
15	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
16	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
17	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
18	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
19	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
20	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
21	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
22	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
23	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
24	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
25	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
26	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
27	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
28	Спірея середня	-	1,8	0	Кущ	
29	Спірея середня	-	0,7	1	Кущ	-
30	Спірея середня	-	0,7	0	Кущ	Формуюча обрізка
31	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
32	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
33	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
34	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
35	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	Формовані декоративні групи на газоні
36	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	
37	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	
38	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	

39	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	
40	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	
41	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	
42	Спірея середня	-	0,8	1	Кущ	
43	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
44	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
45	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
46	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
47	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
48	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
49	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
50	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
51	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
52	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
53	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
54	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
55	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
56	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
57	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
58	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
59	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
60	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
61	Бузок звичайний	-	1,7	0	Кущ	-
62	Бузок звичайний	-	2,4	0	Кущ	-
63	Бузок звичайний	-	3	1	Кущ	-
64	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
65	Бузок звичайний	-	1,5	0	Кущ	-
66	Бузок звичайний	-	0,4	0	Кущ	-
67	Бузок звичайний	-	0,6	2	Кущ	-
68	Бузок звичайний	-	0,7	4	Кущ	-
69	Бузок звичайний	-	1	1	Кущ	-
70	Ялівець козацький	-	0,5	2	Кущ	-
71	Ялівець козацький	-	0,5	2	Кущ	-
72	Ялівець козацький	-	0,5	0	Кущ	-
73	Ялівець козацький	-	0,5	0	Кущ	-
74	Ялівець козацький	-	0,5	0	Кущ	-
75	Ялівець козацький	-	0,3	3	Кущ	-
76	Ялівець козацький	-	0,3	3	Кущ	-
77	Ялівець козацький	-	0,3	3	Кущ	-
78	Ялівець козацький	-	0,3	0	Кущ	-
79	Сніжнягідник білий	-	1,7	2	Кущ	-
80	Сніжнягідник білий	-	0,6	3	Кущ	-
81	Самшит вічнозелений	-	0,8	2	Кущ	Самш.вогнівка
82	Пухироплідник калинолистий	-	1,5	1	Кущ	-
83	Пухироплідник калинолистий	-	1,5	0	Кущ	-
84	Садовий жасмин корончастий	-	2,5	0	Кущ	-
85	Садовий жасмин корончастий	-	1	1	Кущ	-
86	Бруслина Форчуна	-	0,1	0	Кущ	-
87	Біота східна	0,06	2	0	Дерево	-
88	Черемха пізня	36	9	0	Дерево	-

89	Черемха пізня	24	7	0	Дерево	-
90	Черемха пізня	32	5	2	Дерево	-
91	Черемха пізня	24	6	2	Дерево	-
92	В'яз низький	20	7	0	Дерево	-
93	В'яз низький	20	7	0	Дерево	-
94	В'яз низький	8	3	0	Дерево	-
95	В'яз низький	62	15	1	Дерево	-
96	В'яз низький	64	16	1	Дерево	-
97	В'яз низький	66	16	0	Дерево	-
98	В'яз низький	22	8	0	Дерево	-
99	В'яз низький	28	7	0	Дерево	-
100	В'яз низький	32	8	0	Дерево	-
101	В'яз низький	56	16	0	Дерево	-
102	В'яз низький	8	3	0	Дерево	-
103	Тополя китайська	66	10	1	Дерево	Морозобоїна
104	Тополя китайська	48	10	0	Дерево	-
105	Тополя китайська	48	13	1	Дерево	-
106	Тополя китайська	48	13	0	Дерево	-
107	Тополя китайська	48	15	0	Дерево	-
108	Тополя китайська	36	14	0	Дерево	-
109	Тополя китайська	48	13	1	Дерево	-
110	Тополя китайська	36	12	1	Дерево	-
111	Тополя китайська	68	15	1	Дерево	-
112	Тополя китайська	66	15	1	Дерево	-
113	Тополя китайська	56	12	1	Дерево	-
114	Тополя китайська	70	12	1	Дерево	-
115	Тополя китайська	76	12	2	Дерево	Рак
116	Тополя китайська	102	15	1	Дерево	-
117	Тополя китайська	58	14	1	Дерево	-
118	Тополя китайська	56	12	0	Дерево	-
119	Тополя китайська	52	12	1	Дерево	-
120	Тополя китайська	30	11	0	Дерево	-
121	Тополя біла	56	16	0	Дерево	-
122	Тополя біла	22	5	0	Дерево	-
123	Тополя біла	42	10	0	Дерево	-
124	Тополя біла	40	9	0	Дерево	-
125	Тополя біла	42	14	1	Дерево	-
126	Тополя біла	42	15	1	Дерево	-
127	Тополя біла	68	16	1	Дерево	-
128	Тополя біла	52	12	0	Дерево	-
129	Липа широколиста	38	13	1	Дерево	-
130	Липа широколиста	30	8	1	Дерево	-
131	Липа широколиста	34	7	2	Дерево	-
132	Липа широколиста	30	8	0	Дерево	-
133	Липа широколиста	40	9	0	Дерево	-
134	Липа широколиста	36	12	1	Дерево	-
135	Липа широколиста	50	12	0	Дерево	-
136	Липа широколиста	52	12	0	Дерево	-
137	Липа широколиста	32	12	1	Дерево	-
138	Липа широколиста	54	9	0	Дерево	-

139	Липа дрібнолиста	44	14	0	Дерево	-
140	Липа дрібнолиста	10	5	1	Дерево	-
141	Липа дрібнолиста	50	12	0	Дерево	-
142	Клен псевдоплатановий	52	13	1	Дерево	Нак.лишайник
143	Клен псевдоплатановий	52	13	0	Дерево	Нак.лишайник
144	Клен псевдоплатановий	56	14	1	Дерево	Нак.лишайник
145	Клен псевдоплатановий	52	14	0	Дерево	-
146	Клен псевдоплатановий	8	5	0	Дерево	-
147	Клен псевдоплатановий	8	5	0	Дерево	-
148	Клен псевдоплатановий	38	12	0	Дерево	-
149	Клен псевдоплатановий	38	11	1	Дерево	-
150	Клен псевдоплатановий	38	9	0	Дерево	-
151	Клен гостролистий	30	8	1	Дерево	-
152	Клен гостролистий	40	5	6	Дерево	Сухостій
153	Клен гостролистий	40	13	1	Дерево	-
154	Клен гостролистий	58	8	1	Дерево	-
155	Клен гостролистий	28	7	0	Дерево	-
156	Клен гостролистий	42	12	3	Дерево	Камедетеча, гриб, морозоб.
157	Клен гостролистий	32	8	2	Дерево	Морозобоїна
158	Клен гостролистий	30	8	0	Дерево	-
159	Клен гостролистий	28	8	1	Дерево	-
160	Верба вавилонська	70	8	1	Дерево	-
161	Горобина звичайна	32	8	4	Дерево	Гриби, дупло
162	Горобина звичайна	20	2,5	4	Дерево	М/б, короїди, попелиця
163	Слива домашня	6	2,5	0	Дерево	-
164	Катальпа бігніонієвидна	24	6	1	Дерево	-
165	Катальпа бігніонієвидна	2	0,9	0	Дерево	-
166	Береза повисла	30	12	1	Дерево	-
167	Береза повисла	42	12	1	Дерево	-
168	Береза повисла	20	4	2	Дерево	Зрізана верхівка
169	Береза повисла	48	13	1	Дерево	-
170	Береза повисла	30	12	0	Дерево	-
171	Береза повисла	22	5	0	Дерево	-
172	Береза повисла	34	12	1	Дерево	-
173	Береза повисла	30	10	1	Дерево	-
174	Береза повисла	42	14	1	Дерево	-
175	Горіх грецький	40	11	2	Дерево	М/б, рак
176	Горіх грецький	62	12	1	Дерево	-
177	Горіх грецький	38	5	2	Дерево	-
178	Горіх грецький	32	8	2	Дерево	-
179	Горіх грецький	34	6	3	Дерево	Дупло
180	Слива відстовбурчена	22	6	2	Дерево	Дупло
181	Слива відстовбурчена	20	6	1	Дерево	-
182	Клен ясенелистий	68	10	0	Дерево	-
183	Вишня звичайна	30	6	1	Дерево	-
184	Вишня звичайна	8	3	0	Дерево	-
185	Вишня звичайна	6	2	0	Дерево	-

186	Вишня звичайна	10	5	0	Дерево	-
187	Гірकोаштан звичайний	48	12	2	Дерево	Мінуюча міль
188	Гірकोаштан звичайний	30	5	2	Дерево	
189	Гірकोаштан звичайний	34	10	2	Дерево	
190	Гірकोаштан звичайний	40	10	2	Дерево	
191	Гірकोаштан звичайний	44	10	2	Дерево	
192	Гірकोаштан звичайний	54	10	2	Дерево	
193	Гірकोаштан звичайний	58	10	2	Дерево	
194	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	Вертикальне озеленення
195	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	
196	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	
197	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	
198	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	
199	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	

Таблиця 2. Видовий склад насаджень КЗДО № 233 (вул. Фосфорна, 5а, Дніпро)

№	Вид рослини	D, см	Висота, м	Кат. стану	Ж.ф.	Примітка
1	Троянда садова гібридна	-	1,8	2	Кущ	В тіні, зрідж. пагони
2	Спірея середня	-	1	0	Кущ	Форм. обріз., один екземп.
3	Спірея середня	-	1	0	Кущ	Форм. обрізка
4	Спірея середня	-	1	0	Кущ	Формуюча обрізка, живопліт
5	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
6	Спірея середня	-	1	0	Кущ	
7	Спірея середня	-	1,2	0	Кущ	-
8	Спірея середня	-	1,4	0	Кущ	Залишки живоплоту
9	Спірея середня	-	1,4	0	Кущ	
10	Спірея середня	-	1,2	2	Кущ	-
11	Спірея Вангутта	-	1	3	Кущ	-
12	Спірея Вангутта	-	1	3	Кущ	-
13	Бузок звичайний	-	3	0	Кущ	-
14	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
15	Бузок звичайний	-	2,5	1	Кущ	-
16	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
17	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
18	Бузок звичайний	-	3	0	Кущ	-
19	Бузок звичайний	-	3	2	Кущ	Всих. стан
20	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	Формований живопліт
21	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
22	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
23	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
24	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
25	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
26	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	

27	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ		
28	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ		
29	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ		
30	Бузок звичайний	-	0,5	1	Кущ	-	
31	Бузок звичайний	-	0,7	2	Кущ	-	
32	Бузок звичайний	-	1	3	Кущ	-	
33	Бузок звичайний	-	0,7	0	Кущ	Формований живопліт, формована обрізка без санітарної	
34	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
35	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
36	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
37	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
38	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
39	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
40	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
41	Бузок звичайний	-	1,1	1	Кущ		
42	Бузок звичайний	-	1,1	2	Кущ		
43	Бузок звичайний	-	1,1	2	Кущ		
44	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		Формований живопліт
45	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
46	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
47	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
48	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
49	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
50	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
51	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ		
52	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-	
53	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	Живопліт вздовж доріжки	
54	Бузок звичайний	-	1,8	0	Кущ		
55	Бузок звичайний	-	1,7	0	Кущ		
56	Бузок звичайний	-	1,7	0	Кущ		
57	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ	-	
58	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ	-	
59	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ	Формований живопліт вздовж доріжки	
60	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ		
61	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ		
62	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ		
63	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ		
64	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ		
65	Шипшина собача	-	1,7	2	Кущ	Огол. нижня частина	
66	Шипшина собача	-	3	1	Кущ	Сух. гілки, врос. в паркан	
67	Бирючина звичайна	-	1	4	Кущ	Всихаюч. кущ	
68	Кампсис вкорінений	-	-	1	Ліана	-	
69	В'яз низький	32	7	5	Дерево	Сухостій поточн. року	
70	В'яз низький	10	6	1	Дерево	Врос. в парк.	
71	В'яз низький	14	7	1	Дерево	-	
72	В'яз низький	34	9	1	Дерево	Саніт. обрізка	
73	В'яз низький	12	8	1	Дерево	Врослий у	

74	В'яз низький	30	12	1	Дерево	паркан,
75	В'яз низький	40	15	1	Дерево	демонтує його
76	В'яз низький	20	2,5	4	Дерево	Злам. верхівка
77	Вишня звичайна	28	6	1	Дерево	Нахил
78	Вишня звичайна	18	5	1	Дерево	Нахил
79	Горіх грецький	48	10	0	Дерево	-
80	Горіх грецький	32	8	1	Дерево	Плям. листя
81	Горіх грецький	38	8	0	Дерево	-
82	Береза повисла	28	7	1	Дерево	-
83	Береза повисла	28	10	1	Дерево	-
84	Береза повисла	22	9	0	Дерево	-
85	Береза повисла	34	11	0	Дерево	-
86	Береза повисла	30	11	0	Дерево	-
87	Береза повисла	22	11	0	Дерево	-
88	Береза повисла	34	12	0	Дерево	-
89	Береза повисла	30	12	0	Дерево	-
90	Береза повисла	34	14	0	Дерево	-
91	Береза повисла	30	13	0	Дерево	-
92	Липа дрібнолиста	39	12	0	Дерево	-
93	Клен гостролистий	34	11	0	Дерево	-
94	Клен гостролистий	58	8	2	Дерево	Морозобоїни
95	Клен гостролистий	2	1,5	1	Дерево	-
96	Клен гостролистий	2	1,5	1	Дерево	-
97	Клен гостролистий	42	15	0	Дерево	-
98	Клен гостролистий	64	14	0	Дерево	-
99	Шовковиця чорна	2	1	0	Дерево	-
100	Шовковиця чорна	18	5	2	Дерево	Нахил
101	Шовковиця чорна	4	4	0	Дерево	-
102	Верба вавилонська	66	15	2	Дерево	-
103	Катальпа бігніонієвидна	10	4	0	Дерево	-
104	Тополя пірамідальна	64	13	1	Дерево	-
105	Тополя пірамідальна	72	12	1	Дерево	-
106	Тополя пірамідальна	90	14	1	Дерево	-
107	Тополя пірамідальна	60	15	0	Дерево	-
108	Тополя пірамідальна	64	14	1	Дерево	-
109	Тополя пірамідальна	78	15	0	Дерево	-
110	Тополя пірамідальна	80	15	0	Дерево	-
111	Тополя пірамідальна	84	15	0	Дерево	-
112	Айлант найвищий	40	15	0	Дерево	-
113	Горобина звичайна	20	7	0	Дерево	-
114	Горобина звичайна	10	6	0	Дерево	Багатостовб.
115	Горобина звичайна	22	7	2	Дерево	-
116	Ялина колюча	28	10	0	Дерево	-
117	Ялина колюча	34	7	0	Дерево	-
118	Ялина колюча форма «Блакитна»	38	12	0	Дерево	-

Таблиця 3. Видовий склад насаджень КЗДО № 241 (вул. Данила Галицького, 49, Дніпро)

№	Вид рослини	D, см	Висота, м	Кат. стану	Ж.ф.	Примітка
1	Троянда садова гібридна	-	1,2	0	Кущ	-
2	Троянда садова гібридна	-	1,2	0	Кущ	-
3	Троянда садова гібридна	-	1,1	0	Кущ	-
4	Троянда садова гібридна	-	1	0	Кущ	-
5	Троянда садова гібридна	-	1,1	0	Кущ	-
6	Троянда садова гібридна	-	0,8	0	Кущ	-
7	Троянда садова гібридна	-	1,7	0	Кущ	-
8	Троянда садова гібридна	-	0,8	0	Кущ	-
9	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
10	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
11	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
12	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
13	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
14	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
15	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
16	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
17	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
18	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
19	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
20	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
21	Троянда садова гібридна	-	0,7	0	Кущ	-
22	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	Алейна посадка вздовж проїзду, посадка на пень
23	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
24	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
25	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
26	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
27	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
28	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
29	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
30	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
31	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
32	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
33	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
34	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
35	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
36	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
37	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
38	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
39	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
40	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
41	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
42	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
43	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
44	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	

45	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
46	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
47	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
48	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
49	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
50	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
51	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
52	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
53	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
54	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
55	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
56	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
57	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
58	Троянда садова гібридна	-	0,3	0	Кущ	
59	Троянда садова гібридна	-	0,6	0	Кущ	-
60	Троянда витка	-	-	0	Ліана	Вертикальне озеленення
61	Троянда витка	-	-	0	Ліана	
62	Троянда витка	-	-	0	Ліана	
63	Виноград європейський	-	-	0	Ліана	
64	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	
65	Кампсис вкорінений	-	-	0	Ліана	
66	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
67	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
68	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
69	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
70	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
71	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
72	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
73	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
74	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
75	Бузок звичайний	-	4	0	Кущ	-
76	Бузок звичайний	-	3	1	Кущ	-
77	Бузок звичайний	-	3,5	0	Кущ	-
78	Бузок звичайний	-	3	0	Кущ	-
79	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
80	Бузок звичайний	-	1,5	0	Кущ	-
81	Бузок звичайний	-	1,1	0	Кущ	-
82	Бузок звичайний	-	2	1	Кущ	-
83	Бузок звичайний	-	1,5	0	Кущ	-
84	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
85	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
86	Бузок звичайний	-	1,6	0	Кущ	-
87	Бузок звичайний	-	1,6	0	Кущ	-
88	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	Живопліт, який розділяє території груп
89	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
90	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
91	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
92	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
93	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
94	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	

95	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
96	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
97	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
98	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
99	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
100	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
101	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
102	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
103	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	
104	Бузок звичайний	-	3	0	Кущ	-
105	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
106	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
107	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
108	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
109	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
110	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
111	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
112	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
113	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
114	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
115	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
116	Бузок звичайний	-	1,5	0	Кущ	-
117	Бузок звичайний	-	1,5	0	Кущ	-
118	Бузок звичайний	-	1,5	0	Кущ	-
119	Бузок звичайний	-	1,8	0	Кущ	-
120	Бузок звичайний	-	1,8	0	Кущ	-
121	Бузок звичайний	-	1,8	0	Кущ	-
122	Бузок звичайний	-	1,8	0	Кущ	-
123	Бузок звичайний	-	2	1	Кущ	-
124	Бузок звичайний	-	3	0	Кущ	-
125	Бузок звичайний	-	1,2	0	Кущ	-
126	Бузок звичайний	-	1	1	Кущ	-
127	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
128	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-
129	Бузок звичайний	-	1,6	0	Кущ	-
130	Бузок звичайний	-	4	1	Кущ	-
131	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
132	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
133	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
134	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
135	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
136	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
137	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
138	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
139	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
140	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	-
141	Бузок звичайний	-	2,5	0	Кущ	-
142	Бузок звичайний	-	1	0	Кущ	-
143	Бузок звичайний	-	1,4	1	Кущ	-
144	Бузок звичайний	-	2	0	Кущ	-

145	Спірея середня	-	1,2	0	Кущ	Форм. обрізка
146	Спірея Вангутта	-	2	0	Кущ	-
147	Спірея Вангутта	-	2	0	Кущ	-
148	Спірея Вангутта	-	1,7	0	Кущ	Форм. обрізка
149	Спірея Вангутта	-	2	0	Кущ	-
150	Спірея Вангутта	-	2	0	Кущ	-
151	Ялівець лускатий форма Blue Carpet	-	0,3	0	Кущ	-
152	Шипшина собача	-	7	0	Кущ	-
153	Шипшина собача	-	2	1	Кущ	-
154	Шипшина собача	-	2	1	Кущ	-
155	Шипшина собача	-	3	1	Кущ	-
156	Магонія падуболиста	-	0,5	0	Кущ	-
157	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	Посадка цього року, живопліт вздовж алеї
158	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
159	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
160	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
161	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
162	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
163	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
164	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
165	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
166	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
167	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
168	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
169	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
170	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
171	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
172	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
173	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
174	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
175	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
176	Самшит вічнозелений	-	0,5	0	Кущ	
177	Садовий жасмин корончастий	-	3	0	Кущ	-
178	Садовий жасмин корончастий	-	3	0	Кущ	-
179	Садовий жасмин корончастий	-	3	0	Кущ	-
180	Садовий жасмин корончастий	-	3	0	Кущ	-
181	Свидина криваво-червона	-	1,5	0	Кущ	-
182	Свидина криваво-червона	-	0,7	0	Кущ	-
183	Гібіскус сирійський	-	1,9	0	Кущ	-
184	Барбарис Тунберга	-	2	0	Кущ	В тіні
185	Барбарис Тунберга	-	1,7	0	Кущ	-
186	Барбарис Тунберга форма Admiration	-	0,4	0	Кущ	-
187	Форзиція європейська	-	2,8	0	Кущ	Великий за об'ємом кущ
188	Форзиція європейська	-	1,7	1	Кущ	-
189	Форзиція європейська	-	2	0	Кущ	-
190	Форзиція європейська	-	2	0	Кущ	-
191	Форзиція європейська	-	1,5	1	Кущ	-

192	Туя складчаста	-	1	0	Кущ	-
193	Туя складчаста	-	1	0	Кущ	-
194	Гірकोкаштан звичайний	60	10	1	Дерево	Мінуюча міль
195	Гірकोкаштан звичайний	56	10	1	Дерево	
196	Гірकोкаштан звичайний	38	11	1	Дерево	
197	Гірकोкаштан звичайний	32	14	1	Дерево	
198	Гірकोкаштан звичайний	56	10	1	Дерево	
199	Гірकोкаштан звичайний	8	2	1	Дерево	
200	Гірकोкаштан звичайний	8	2	1	Дерево	
201	Гірकोкаштан звичайний	8	2	1	Дерево	
202	Гірकोкаштан звичайний	50	12	2	Дерево	М/м, дупло
203	Гірकोкаштан звичайний	56	13	1	Дерево	Мінуюча міль
204	Гірकोкаштан звичайний	58	13	1	Дерево	
205	Гірकोкаштан звичайний	34	12	1	Дерево	
206	Гірकोкаштан звичайний	50	12	1	Дерево	
207	Гірकोкаштан звичайний	28	9	1	Дерево	
208	Гірकोкаштан звичайний	32	12	1	Дерево	
209	Вишня звичайна	12	4	0	Дерево	-
210	Вишня звичайна	2	2	0	Дерево	-
211	Вишня звичайна	18	5	2	Дерево	-
212	Вишня звичайна	22	5	1	Дерево	-
213	Вишня звичайна	6	3	0	Дерево	-
214	Вишня звичайна	6	3	0	Дерево	-
215	Вишня звичайна	10	3	0	Дерево	-
216	Вишня звичайна	6	1	0	Дерево	Форм. обрізка
217	Вишня звичайна	10	5	0	Дерево	-
218	Вишня звичайна	10	5	0	Дерево	-
219	Вишня звичайна	2	2	0	Дерево	-
220	Вишня звичайна	2	2	0	Дерево	-
221	Вишня звичайна	2	2	0	Дерево	-
222	Вишня звичайна	8	3	0	Дерево	-
223	Вишня звичайна	10	4	0	Дерево	-
224	Вишня звичайна	8	4	0	Дерево	-
225	Вишня звичайна	10	5	0	Дерево	-
226	Вишня звичайна	10	5	0	Дерево	-
227	Вишня звичайна	6	5	0	Дерево	-
228	Вишня звичайна	6	5	0	Дерево	-
229	Вишня звичайна	6	5	0	Дерево	-
230	Вишня звичайна	10	4	0	Дерево	-
231	Шовковиця чорна	10	7	1	Дерево	-
232	Шовковиця чорна	10	4	0	Дерево	-
233	Шовковиця чорна	26	8	0	Дерево	-
234	В'яз низький	68	15	2	Дерево	Сухі гілки
235	В'яз низький	28	9	1	Дерево	-
236	В'яз низький	8	6	0	Дерево	Врослий у паркані самосівом і демонтує його
237	В'яз низький	8	6	0	Дерево	
238	В'яз низький	10	4	0	Дерево	
239	В'яз низький	18	7	1	Дерево	
240	В'яз низький	30	10	1	Дерево	

241	В'яз низький	50	12	2	Дерево	-
242	В'яз низький	52	12	2	Дерево	-
243	В'яз низький	40	10	1	Дерево	-
244	Горіх грецький	12	3	0	Дерево	-
245	Горіх грецький	6	4	0	Дерево	-
246	Горіх грецький	20	8	0	Дерево	-
247	Горіх грецький	6	4	0	Дерево	-
248	Горіх грецький	6	3	0	Дерево	-
249	Береза повисла	34	10	0	Дерево	-
250	Береза повисла	34	10	1	Дерево	-
251	Береза повисла	38	10	1	Дерево	-
252	Клен гостролистий	60	12	0	Дерево	-
253	Клен гостролистий	58	14	0	Дерево	-
254	Клен гостролистий	50	14	0	Дерево	-
255	Клен гостролистий	40	12	0	Дерево	-
256	Клен гостролистий	54	12	1	Дерево	-
257	Клен гостролистий	46	12	0	Дерево	-
258	Клен гостролистий	2	1	0	Дерево	-
259	Клен гостролистий	56	14	0	Дерево	-
260	Клен гостролистий	50	12	0	Дерево	-
261	Клен гостролистий	52	13	0	Дерево	-
262	Клен гостролистий	54	13	0	Дерево	-
263	Клен гостролистий	36	10	0	Дерево	-
264	Клен гостролистий	76	13	0	Дерево	-
265	Клен гостролистий	50	12	0	Дерево	-
266	Клен ясенелистий	32	8	4	Дерево	М/б, дупла
267	Клен ясенелистий	72	13	1	Дерево	Морозобоїни
268	Клен ясенелистий	30	8	0	Дерево	У паркані
269	Слива домашня	10	4	0	Дерево	-
270	Слива домашня	6	2	2	Дерево	Зріз. верхівка
271	Слива домашня	12	5	1	Дерево	Однобока
272	Слива домашня	6	4	0	Дерево	-
273	Слива домашня	2	2	1	Дерево	Росте з пня
274	Слива домашня	12	7	1	Дерево	-
275	Слива домашня	4	3	1	Дерево	-
276	Слива домашня	4	1,6	0	Дерево	-
277	Слива домашня	22	6	1	Дерево	-
278	Слива домашня	20	5	0	Дерево	-
279	Дуб звичайний	38	12	1	Дерево	-
280	Дуб звичайний	70	14	1	Дерево	Сухі гілки
281	Тополя пірамідальна	78	16	0	Дерево	-
282	Тополя пірамідальна	56	14	0	Дерево	-
283	Тополя пірамідальна	68	13	0	Дерево	-
284	Тополя пірамідальна	76	13	0	Дерево	-
285	Тополя пірамідальна	54	12	1	Дерево	-
286	Тополя пірамідальна	54	12	1	Дерево	-
287	Тополя пірамідальна	54	12	1	Дерево	-
288	Тополя пірамідальна	54	12	2	Дерево	-
289	Тополя пірамідальна	60	14	1	Дерево	-
290	Тополя пірамідальна	62	14	2	Дерево	-

291	Тополя пірамідальна	62	14	2	Дерево	-
292	Тополя пірамідальна	60	14	1	Дерево	-
293	Тополя пірамідальна	60	14	1	Дерево	-
294	Абрикос звичайний	50	12	2	Дерево	Моніліозний опік
295	Абрикос звичайний	44	3	3	Дерево	
296	Абрикос звичайний	18	6	1	Дерево	-
297	Липа широколиста	50	14	0	Дерево	-
298	Липа широколиста	2	0,8	0	Дерево	-
299	Липа широколиста	28	8	1	Дерево	-
300	Липа широколиста	38	10	1	Дерево	-
301	Груша звичайна	2	2	2	Дерево	Плямистість листя, в тіні
302	Груша звичайна	34	11	2	Дерево	
303	Робінія псевдоакація	12	8	0	Дерево	-
304	Горобина звичайна	8	4	0	Дерево	Багатостовб.
305	Горобина звичайна	4	2	0	Дерево	-
306	Горобина звичайна	1	1,6	0	Дерево	-
307	Горобина звичайна	1	1,6	0	Дерево	-
308	Яблуня домашня	20	7	2	Дерево	М/б, плями на листочках
309	Карагана деревоподібна	-	1	0	Кущ	-
310	Карагана деревоподібна	-	1	0	Кущ	-
311	Карагана деревоподібна	-	1	0	Кущ	-
312	Карагана деревоподібна	-	1	0	Кущ	-
313	Карагана деревоподібна	-	1	0	Кущ	-
314	Карагана деревоподібна	-	1	0	Кущ	-
315	Карагана деревоподібна	-	1	1	Кущ	-
316	Карагана деревоподібна	-	1	4	Кущ	Всих. стан
317	Карагана деревоподібна	-	1,2	0	Кущ	-
318	Карагана деревоподібна	-	1,2	0	Кущ	-
319	Карагана деревоподібна	-	1,2	0	Кущ	-